

HEINÄVEDEN PALVELUVERKKOSELVITYS

Kunnanhallitus / valtuusto

Johdanto	2
Kuvaus nykyisestä palveluverkosta	2
Varhaiskasvatus	2
Ryhmäperhepäivähoito	2
Päiväkoti	3
Esiopetus	3
Aamu- ja iltapäivätoiminta	3
Perusopetus	4
Otto Kotilaisen koulu	5
Karvion koulu	5
Yläkoulu	5
Toisen asteen opetus	6
Vapaa sivistystyö	6
Soisalo-opisto	6
Keski-Karjalan musiikkiopisto	7
Kulttuuripalvelut	7
Liikuntapalvelut	7
Nuorisopalvelut	7
Kirjastotoimi	7
Väestömuutosten tarkastelu	8
Lapsi- ja oppilasmäärämuutosten tarkastelu	11
Henkilöstörakenne	11
Johtamisjärjestelmä	14
Heinäveden sivistystoimen johtamisjärjestelmä 2024-25	14
Talous	17
Varhaiskasvatus	17
Perusopetus ja toisen asteen opetus	18
Vapaa-aikapalvelut	19
Vaihtoehtoisten skenaarioiden mallit	19
Varhaiskasvatuksen vaihtoehtomallit	20
Perusopetuksen vaihtoehtomallit	21
Skenaarioiden perusteella lasketut kustannukset	22
Yhteenveto	23

Johdanto

Heinäveden kunnanhallitus 23.9.2024 § 187 käynnisti sivistystoimen palveluverkon tarkastelun syksyllä 2024 kunnan talouden tasapainottamista ja palveluiden sopeuttamista varten helmikuuhun 2025 mennessä.

Tehtävänä oli laatia sivistystoimen palveluverkkosuunnitelman ja tarkastella vaihtoehtoisia ratkaisuja palveluiden järjestämiseksi.

Tarkastelun kohteena:

- Väestömuutoksen tarkastelu
- Lapsi- ja oppilasmäärämuutosten tarkastelu kunnassa
- Henkilöstörakenne ja sen muutostarpeet
- Talouskatsaus
- Yhteenveto kiinteistöanalyysi (nykytila, kustannukset ja investointitarpeet)
- Muutostekijöiden tunnistaminen ja vaikutusten analysointi suhteessa nykyiseen palveluverkkoon
- Johtopäätökset
- Toimenpide-ehdotukset

Palveluverkon tarkastelua tehdään vuoteen 2035 saakka.

Selvitystyön työryhmään ja siihen jäseniksi kunnanhallitus nimesi kunnanjohtajan, vapaa-aikatoimenohjaajan, kirjastotoimenjohtajan, koordinaattorin (viestintä, kulttuuri), varhaiskasvatusjohtajan sekä koulujen rehtorit. Työryhmä voi halutessaan kuulla asiantuntijoita työnsä tukena. Kunnanhallitus nimesi kunnanhallituksen edustajiksi Anna Vauhkonen ja Jari Puustisen sekä varaedustajaksi Sari Juvosen.

Kuvaus nykyisestä palveluverkosta

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen toiminta-ajatuksena on järjestää perheiden tarpeista lähteviä, monipuolisia varhaiskasvatuspalveluja niin, että lasten vanhemmilla on oikeus valita lapselleen joko kunnallinen varhaiskasvatuspaikka, lasten kotihoidon tuki tai yksityisen hoidon tuki. Sen lisäksi yhdessä koulupuolen kanssa järjestetään lainmukainen esiopetus. Heinävedellä varhaiskasvatusta järjestetään ryhmäperhepäivähoitona sekä päiväkotihoidona. Heinäveden kunnan varhaiskasvatusta ohjaavat Valtakunnallinen Varhaiskasvatussuunnitelma, lainsäädäntö sekä Heinäveden kunnan oma varhaiskasvatussuunnitelma.

Ryhmäperhepäivähoito

Ryhmäperhepäiväkodissa voi olla kolme perhepäivähoitajaa yhtäaikaaisesti kahtatoista (12) alle kouluikäistä lasta ja lisäksi kahta osapäivähoitoa tarvitsevaa esiopetusikäistä tai kouluikäistä lasta. Yhdellä hoitajalla tulee olla tehtävään soveltuva sosiaali- ja terveysalan perustutkinto tai muu vastaava tutkinto. Yksikkö on auki tarpeiden mukaisesti, pääsääntöisesti 6.30-16.

Ryhmäperhepäiväkotikoulutie

Ryhmäpäiväkotikoulutie on 4 paikkainen, jossa kasvatetaan eri-ikäisiä lapsia 1–2 perhepäivähoitajan/lastenhoitajan voimin. Koulutie on avoinna pääsääntöisesti maanantaista perjantaihin klo 6.30 — 16 lasten hoidon tarpeiden mukaan. Ryhmäperhepäiväkotikoti sijaitsee kerrostalossa, ensimmäisessä kerroksessa kirkonkylällä. Ryhmäperhepäiväkodin tila on viihtyisä ja kotoisa. Viikonlopun ja arkipyhien vuoroahoito on keskitetty Koulutien yksikköön.

Ryhmäperhepäiväkoti Otsot

Otsot ryhmä toimii Otto Kotilaisen koulun yhteydessä. Otsot ryhmässä on 3–5v lapsia. Otsot ryhmässä työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja, kaksi lastenhoitajaa ja muuta tarvittavaa henkilöstöä. Tila on avoinna maanantaista perjantaihin tarpeiden mukaisesti, pääsääntöisesti klo 6.00 — 16.30.

Ryhmäperhepäiväkoti Karvio

Alle esikoululaisten lasten varhaiskasvatusta järjestetään Pohjois-Heinävedellä ryhmäperhepäiväkoti Karviossa, joka sijaitsee Karvion koululla. Karvion yksikössä on myös lapsia koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa tarpeen mukaan.

Päiväkoti

Kirkonkylän päiväkodin kodinomaisissa ja viihtyisissä tiloissa järjestetään varhaiskasvatusta lähinnä pienemmille, 1–2-vuotiaille lapsille. Suunnitelmallinen opetus, kasvatusta ja hoito tukevat lapsen kasvua ja kehitystä antaen elämässä tarvittavia tarpeellisia tietoja ja taitoja. Päiväkodissa työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajia sekä muuta henkilöstöä tarpeen mukaan. Päiväkoti on avoinna maanantaista perjantaihin tarpeiden mukaisesti, pääsääntöisesti klo 6.00 — 16.

Esiopetus

Esiopetusta voidaan järjestää päiväkodissa, koulussa tai muussa siihen sovitussa paikassa. Esiopetuksen toteutukseen, ryhmäkokoon, sijaintiin ja maksullisuuteen vaikuttavat varhaiskasvatuslaki sekä muut säädökset ja määräykset. Esiopetuksen laajuus on vähintään 700 tuntia eli keskimäärin neljä tuntia päivässä. Päivään saa kuulua enintään viisi tuntia esiopetusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on antanut suosituksen koulussa annettavan esiopetuksen ryhmäkoosta. Sen mukaisesti yhden opettajan esiopetusryhmässä saa olla enintään 13 lasta tai 20 lasta, jos ryhmässä on toinen koulutettu aikuinen. Päiväkodeissa järjestettävään esiopetukseen sovelletaan varhaiskasvatuslain säädöksiä ryhmäkoosta ja henkilöstömitoituksesta.

Otto Kotilaisen koulun esiopetus

Heinävedellä pysyvinä esiopetuspaikkoina ovat eteläisen oppilaaksiottoalueen esioppilaille Otto Kotilaisen koulun erillinen esiopetusryhmä, joka toimii varhaiskasvatuksen alaisuudessa.

Otto Kotilaisen koulun esiopetuksen tiloissa tarjotaan esiopetuksen lisäksi esioppilaiden tarvitsema täydentävä varhaiskasvatus.

Esiopetus eteläisen oppilaaksiottoalueen esioppilaille ja tarvittaessa varhennetun ja/tai pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville esioppilaille koko kunnan alueella järjestetään pääasiassa Otto Kotilaisen koulun esiopetuksen tiloissa.

Esioppilaita vuonna 2024 oli keväällä 14 ja syksyllä 8 esioppilasta Otto Kotilaisen koulun erillisessä esiopetusryhmässä.

Karvion koulun esiopetus

Pohjoisen oppilaaksiottoalueen esioppilaille järjestetään esiopetusta Karvion koulun alkuopetuksen yhteydessä yhdysluokkaopetuksena. Opetuksesta vastaa Karvion koulun luokanopettaja. Karviossa vuonna 2024 ei ole yhtään esioppilasta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta säädetään Perusopetuslain luvussa 8 a. Kunta saa valtionosuutta perusopetuslain mukaisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen. Toimintaa tulee tarjota joko 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana, kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella keskimäärin 3 tai 4 tuntia päivässä. Kunta voi periä aamu- ja iltapäivätoiminnasta kuukausimaksuja. Maksu saa olla 570 tunnin osalta

enintään 120 euroa ja 760 tunnin osalta enintään 160 euroa. Toimintaa voidaan järjestää arkipäivisin pääsääntöisesti klo 7–17.

Aamu- ja iltapäivätoiminta tulee rakentaa jatkumona koulun kasvatustehtävälle. Toimintaa ohjaavat perusopetuksen yleiset kasvatustavoitteet. Toiminnalla on oma erityisluonteensa, sillä se perustuu vapaaehtoisuuteen ja sijoittuu lasten vapaa-aikaan. Aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä kaikkien vuosiluokkien erityistä tukea saaville oppilaille, jonka perimmäisenä tavoitteena on vähentää lapsen yksinoloaikaa. Kunnalla on kokonaisvastuu perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä säädösten ja tämän määräyksen mukaisesti. Kunta päättää johtosäännössään, minkä hallintokunnan alaisuuteen toiminta sijoitetaan. Heinävedellä toiminta kuuluu Varhaiskasvatuksen toimialaan.

Otto Kotilaisen koulun aamu- ja iltapäivätoiminta

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan Otto Kotilaisen koulun tiloissa varhaiskasvatuksen järjestämänä 1-2 lastenhoitajan ohjaamana. Koululaisten tarvitsema aamuhoito järjestyy esiopetuksen tiloissa.

Karvion koulun aamu- ja iltapäivätoiminta

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään myös Karvion ryhmäperhepäiväkodissa ja tarpeen mukaan.

Koululaisten aamu- ja iltapäivähoidossa on ollut Heinävedellä yhteensä 18 lasta. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään vain koulujen työpäivinä, ei loma-ajalla. Loma-aikoina perheiden on mahdollista hakea harkinnanvaraisena varhaiskasvatuksesta paikkaa.

Heinäveden varhaiskasvatuslasten määrät:

Heinävesi	Päiväkoti	Perhepäivähoito	Ryhmäperhepäivähoito	Yhteensä:
Yhteensä	32	10	23	65
0 vuotta	0	0	0	0
1 vuotta	1	4	3	8
2 vuotta	0	1	3	4
3 vuotta	3	4	4	11
4 vuotta	4	0	4	8
5 vuotta	9	1	6	16
6 vuotta	14	0	3	17
7 vuotta ja yli	1	0	0	1

Perusopetus

Perusopetus käsittää vuosiluokat 1–9, ja sitä järjestetään 7–16-vuotiaille lapsille ja nuorille. Kuuden ensimmäisen vuoden aikana opetusta antaa yleensä luokanopettaja, joka opettaa kaikkia tai useimpia aineita. Kolmen ylimmän luokan opetus on pääosin aineenopetusta, jolloin eri oppiaineita opettavat eri aineiden opettajat.

Perusopetus on oppilaalle maksutonta. Opetuksen lisäksi oppikirjat, muut oppimateriaalit sekä työvälineet ovat maksuttomia. Oppilaalla on myös oikeus saada jokaisena koulun työpäivänä maksuton, täysipainoinen

ateria sekä tietyin edellytyksin maksuton koulukuljetus. Oppilaalla on myös oikeus saada maksutta opiskelu-huoltoa, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Erityistä tukea tarvitsevalla oppilaalla on lisäksi oikeus saada maksutta muun muassa apuvälineet ja tulkitsemis- ja avustajapalvelut, joita hän tarvitsee osallistuakseen opetukseen.

Otto Kotilaisen koulu

Otto Kotilaisen koulu sijaitsee Heinäveden kirkonkylällä koulukeskuksessa, jossa sijaitsee myös kirkonkylän liikunta- ja koulukeskus eli yläkoulu sekä lukio. Opetusta koulussa annetaan yksisarjaisena vuosiluokilla 1–6 ja lisäksi koulussa on lukuvuonna 2024-25 kaksi erityisopetuksen pienryhmää sekä alakoulujen yhteinen laaja-alainen erityisopettaja sekä resurssiopettaja. Otto Kotilaisen koulun tiloissa on myös varhaiskasvatuksen toimintaa.

Luokka	Oppilaat
1	10
2	14
3	11
4	17
5	13
6	16
Pienryhmä 1	8
Pienryhmä 2	8
Yhteensä:	97

Karvion koulu

Karvion koulu sijaitsee Karvion kylällä Pohjois-Heinävedellä. Koulussa opetusta annetaan yhdysluokkaopetuksena 0-6 luokan oppilaille. Karvion koulun tiloissa on myös varhaiskasvatuksen toimintaa.

Luokka	Oppilaat
1	3
2	1
3	3
4	4
5	6
6	2
Yhteensä:	19

Yläkoulu

Heinäveden yläkoulu-liikuntarakennus otettiin käyttöön vuoden 2022 alussa. Yläkoulussa on perusopetuksen vuosiluokat 7–9 sekä valmistavan opetuksen ryhmä. Tiloissa on myös nuorisotoimen tilat sekä vapaan sivistystyksen toimintaa iltaisin.

Luokka	Oppilaat
7A	12
7B	9
7PL	3
8A	13
8B	12

8PL	5
9A	16
9B	13
9PL	3
Yhteensä:	86

Aikuisten perusopetus	Oppilaat 13
-----------------------	-------------

Vieraskielisille oppilaille järjestetään perusopetukseen valmistavaa opetusta. Oppilas on valmistavassa opetuksessa yleensä noin lukuvuoden, minkä jälkeen oppilas siirtyy yleisopetukseen. Valmistavaa opetusta järjestetään tarpeen mukaisesti.

Toisen asteen opetus

Heinäveden lukio on yleissivistävä koulu, joka tukee opiskelijan kasvua vastuulliseksi, velvollisuuksistaan huolehtivaksi ja tasapainoiseksi aikuiseksi. Lukio kannustaa opiskelijaa itsensä jatkuvaan kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen sekä antaa valmiudet vastata kansainvälistyvän ympäristön haasteisiin. Lukion erityispiirre on yrittäjyyskurssit. Lukuvuonna 2024-2025 lukion ja yläkoulun yhteinen teema on ilmastotietoisuus ja keskeinen kehitys. Tämä otetaan huomioon tapahtumissa ja teemapäivissä.

Heinäveden lukio järjestää yhdessä Juuan, Outokummun ja Polvijärven lukioiden kanssa osan opintojaksoista hybridiopintoina: tämä mahdollistaa laajan opintojaksojen tarjonnan alueen lukiolaisille. Lisäksi sekä lukioiden opiskelijakunnat että opettajat tapaavat toisiaan yhteisissä tapahtumissa ja koulutuksissa. Heinäveden lukio tekee korkeakoulu yhteistyötä Itä-Suomen yliopiston kanssa. Lukiolaiset voivat suorittaa avoimen yliopiston opintoja lukio-opiskelun aikana.

Luokka	Oppilaat
1	9
2	0
3	3
4	3
Yhteensä:	15

Vapaa sivistystyö

Soisalo-opisto

Soisalo-opisto tarjoaa kaikenikäisille monipuolisia harrastus- ja opiskelumahdollisuuksia kansalaisopistossa sekä taiteen perusopetusta musiikkiopistossa, kuvataide-, käsityö-, taideleikki- ja tanssikouluissa. Toiminta-alue Heinävedellä, Joroisissa, Leppävirralla, Pieksämäellä ja Varkaudessa. Soisalo-opiston toimintaa on myös lastenkulttuurikeskus Verson toiminta.

Heinäveden kunta ostaa Varkauden kaupungin alaiselta Soisalo-opistolta lukuvuonna 2024-25 2538 vapaan sivistystyön opetustuntia.

Sopimus on voimassa toistaiseksi. Jos sopimuskunta eroaa sopimuksen tarkoittamasta yhteistoiminnasta se vastaa sopimuksen mukaisista kustannuksista sen kalenterivuoden loppuun, jonka aikana eroamisilmoitus on jätetty. Eroamisilmoitus on tehtävä maaliskuun loppuun mennessä ylläpitäjäkunnalle sen kalenterivuoden aikana, jonka lopusta sopimuskunta eroaa.

Keski-Karjalan musiikkiopisto

Heinäveden kunta ostaa Tohmajärven kunnan alaiselta Keski-Karjalan yhteisestä musiikkiopistosta 13 oppilaspaikkaa. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Kunta, joka haluaa lisätä / vähentää oppilaspaikkoja on jätettävä opiston johtokunnalle tieto eroamislukuvuoden päättymistä edeltävän lokakuun loppuun mennessä. Kunta vastaa sopimuksen mukaisesti kustannuksista eroamislukuvuoden heinäkuun loppuun saakka.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritoimen tehtävänä on tukea kuntalaisten kulttuuriharrastusta, tarjota asiantuntija-apua sekä kulttuuripalveluita, vaalia paikallista kulttuuriperintöä ylläpitämällä kotiseutumuseota sekä jakaa kulttuuritoimen avustuksia. Kulttuurin peruspalvelut tuotetaan joustavasti eri toimijoiden yhteistyönä. Kunta jakaa vuosittain kulttuuritoimen avustuksia yhdistyksille ja yksityisille toimijoille 7.000 euroa. Kunta ylläpitää kotiseutumuseota, joka on avoinna pääsääntöisesti n. kuukauden heinäkuussa.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden tehtävänä on tarjota kuntalaisille ja muille asiakkaille mahdollisimman hyvät olosuhteet ja edellytykset liikunnan harrastamiselle sekä liikuntapalveluiden ja tapahtumien tuottaminen sekä liikuntaseurojen ja yhdistyksien tukeminen. Liikuntatoimen tehtäviin kuuluu myös yhteistyö alueen muiden kuntien ja liikuntajärjestöjen kanssa, sekä urheiluseuratoiminnan toimintaedellytysten tukeminen sekä säännölliset liikuntaseurojen ja järjestöjen yhteiskokoukset. Liikuntapalveluiden tehtävä on kokonaisvaltaisesti ottaa huomioon kaikki käyttäjäryhmät tasavertaisesti, ja mahdollistaa liikkumisen edellytykset.

Liikunnan edistämisestä vastaava viranhaltija osallistuu toimielinten vaikutusten ennakkoarvointiin ja kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä.

Liikuntapaikkojen osalta tehtävänä on tarjota kuntalaisille ja muille asiakkaille mahdollisimman hyvät fyysiset olosuhteet ja edellytykset liikunnan harrastamiselle sekä liikuntapaikkojen ylläpito, huolto ja ajanmukaistaminen. Liikuntapalvelut jakaa vuosittain 9000€ avustusta liikuntajärjestöille.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluiden tehtävänä on luoda nuorille mahdollisuuksia mielekkääseen vapaa-ajanviettoon, hyvinvointiin, osallisuuteen ja yhteistoimintaan. Yhtenä osana nuorisovaltuustotoiminnan kehittäminen. Vapaa-aikaohjaaja toimii kunnan ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön yhdyshenkilönä alueellisessa verkostossa.

Kunta palkkaa vuosittain n. 20 nuorta kunnan kesätyöleirille kahden viikon työjaksolle (14-20-vuotiaille nuorille). Nuoret työskentelevät kunnan omissa hallintokunnissa. Työleirijakson tarkoituksena on tarjota nuorille ensikosketus työelämään, ja antaa eväitä työelämävalmiuksien kehittymiseen.

Nuorisopalvelut jakaa vuosittain 3000 euroa avustusta nuorisojärjestöille.

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tarkoituksena on tavoittaa alle 29- vuotiaita työelämän tai koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria sekä tukea heitä saavuttamaan tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä haluaa ja vahvistaa nuoren valmiuksia päästä elämässä eteenpäin. Etsivä nuorisotyö on läsnä nuorten keskuudessa ja tarjoaa luottamuksellisen ja turvallisen aikuiskontaktin. Etsivä tuottaa tietoa kohdattujen nuorten elämäntilanteista, palvelutarpeista ja – kokemuksista sekä nuorille merkittävistä ilmiöistä ja vie työssä opittua tietoa eteenpäin palveluiden kehittämiseksi. Etsivä nuorisotyö on nuorelle aina vapaaehtoista.

Kirjastotoimi

Heinäveden kirjasto tuottaa kirjastoverkon osana alueen asukkaiden tarpeisiin vastaavaa kirjasto- ja tietopalvelua sekä mediakasvatusta. Kirjasto hankkii aineistoa ihmisen elämän eri tilanteisiin; koulutukseen, opiskeluun, ammattiin, virkistytymiseen, omatoimiseen itsensä kehittämiseen ja kirjallisuuden harrastamiseen.

Asiakkaiden viihtyvyyttä parannetaan tilajärjestelyillä ja luoda näin uuden kirjastolain mukaista kaikille avointa tilaa ja lisäämällä etätyöteko mahdollisuuksia. Kirjasto tekee yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa lukutaidon edistämistä. Kirjastossa on myös välinelainausta, joilla tuetaan ihmisten liikkumista ja harrastamista myös muilla elämän aloilla.

Kunta tekee yhteistyötä Vaara-kirjastojen kanssa ja osallistuu erilaisiin hankkeisiin mm. lukutaidon ja aktiivisen kansalaisuuden tukemiseksi sekä ilmastoystävällisemmän elämäntavan parantamiseksi. Kirjastoautopalvelut kunta ostaa Joensuun seutukirjastolta.

Kirjasto tarjoaa erilaisia e-palveluita mm. valtakunnallinen e-kirjasto, elokuvapalvelu Cineast sekä paikallisesti käytettävä e-press-palvelu. Kirjasto antaa digitukea ja -neuvontaa valtakunnallisena Digituki-verkoston jäsenenä. Kirjasto tarjoaa tiloja erilaisille yhdistyksille ja yksityisiin pienimuotoisiin koulutuksiin ja kokoontumisiin sekä yhteistyötä erilaisten tapahtumien järjestämiseen.

Kirjasto toimii eri vaalien ennakkoäänestyspaikkana ja kirjastossa toimii asiointipiste. Asiointipisteessä on Kelan asiakaspalveluneuvonta. 20% tietopalvelusihteerin työajasta myydään maaliskuusta alkaen Soisalo-opistolle.

Väestömuutosten tarkastelu

Väestökehityksestä johtuva alueiden erilaistuminen on yksi Suomen keskeisistä yhteiskuntapoliittisista haasteista. Suurimman väestönkasvun saivat ennusteiden mukaan Uusimaa, Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi. Kymenlaaksossa, Etelä-Savossa ja Kainuussa väestön ennustetaan vähenevän nykyisestä vuoteen 2045 mennessä yli kymmenesosalla. Pohjois-Karjalaan Tilastokeskus ennustaa -5,5 % vähennystä. Väestökehityksessä on kyse perustavanlaatuisista muutoksista, jotka vaikuttavaa laaja-alaisesti yhteiskuntaan, talouteen sekä ihmisten elämään. Viimeaikainen syntyvyyden lasku koko Suomessa kiihdyttää väestön ikääntymistä ja vähentää työikäisten määrää tulevina vuosikymmeninä. Samaan aikaan myös kaupungistuminen on edennyt tasaisesti viime vuosikymmeninä. Maan sisäinen ja kansainvälinen muuttoliike keskittävät väestöä suurille kaupunkiseuduille.

Heinävedellä samat trendisuuntaukset näkyvät. Kunnan asukasluku on vähentynyt -6,5 % viimeisen 5 vuoden aikana. Ennuste vuoteen 2030 näyttää -12% ja vuoden 2040 -25% pienentymistä nykyiseen tilanteeseen. Vuoden 2020 lopussa heinäveteläisiä oli 3195 henkilöä ja vuoden 2023 lopussa 3001. Ennuste vuodelle 2030 on 2671 ja vuodelle 2040 2383.

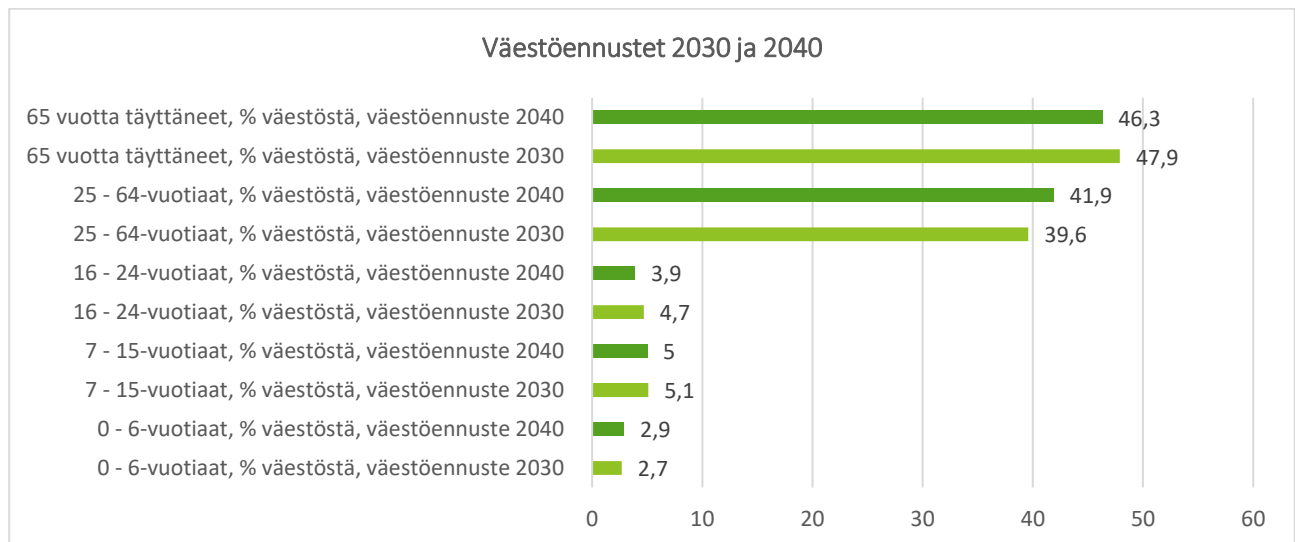
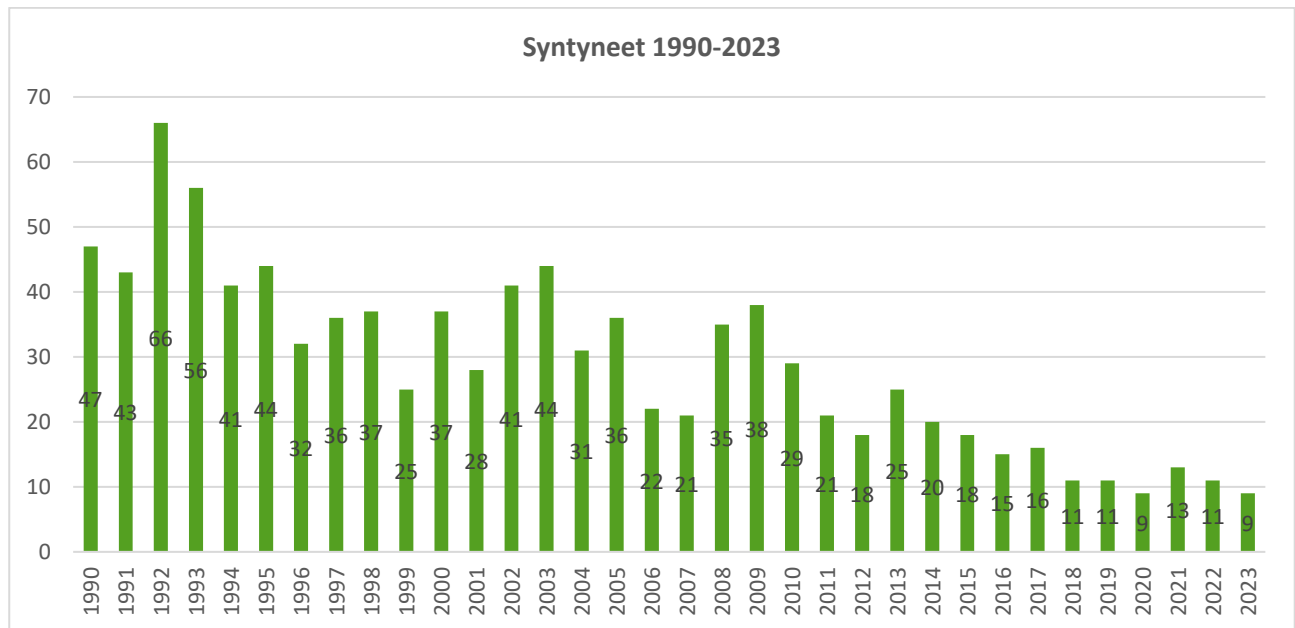
Luonnollinen väestönmuutos on ollut merkittävä tekijä väestönmuutoksessa. Syntyneitä on ollut koko ajan vähemmän kuin kuolleita. Syntyvyys on laskenut 2000 luvun alun n. 35 lapsen ikäluokista nykyiseen jopa alle 10 lapsen ikäluokkiin. Luonnollinen väestönmuutos on ollut n. 50 henkeä miinuksella. Muuttoliike on ollut nettovaikutukselta koko ajan tasainen ja erityisesti maahanmuutto on ollut positiivista. Väestöennuste näyttää, että nykyinen väestön ikärakenne pysyy samansuuntaisena seurantajaksolla vuoteen 2035.

Heinävedellä 20-29 vuotiaiden ikäluokka on pienentynyt merkittävästi 2000-luvun alun 325 hengestä ja nyt 136 henkeä ja sama trendi on myös 30-39 vuotiaiden ikäluokassa 2000-luvun alussa 446 henkeä ja nyt 184 henkeä. Molemmissa vähennys on ollut yli 50%. Tämä vaikuttaa tottakai merkittävästi myös lapsiperheiden ja syntyvyyden lukuihin. Vuonna 2010 Suomessa 51:ssä kunnassa 0-vuotiaita oli alle 20 henkilöä. Vuonna 2022 vastaavien kuntien määrä oli 92.

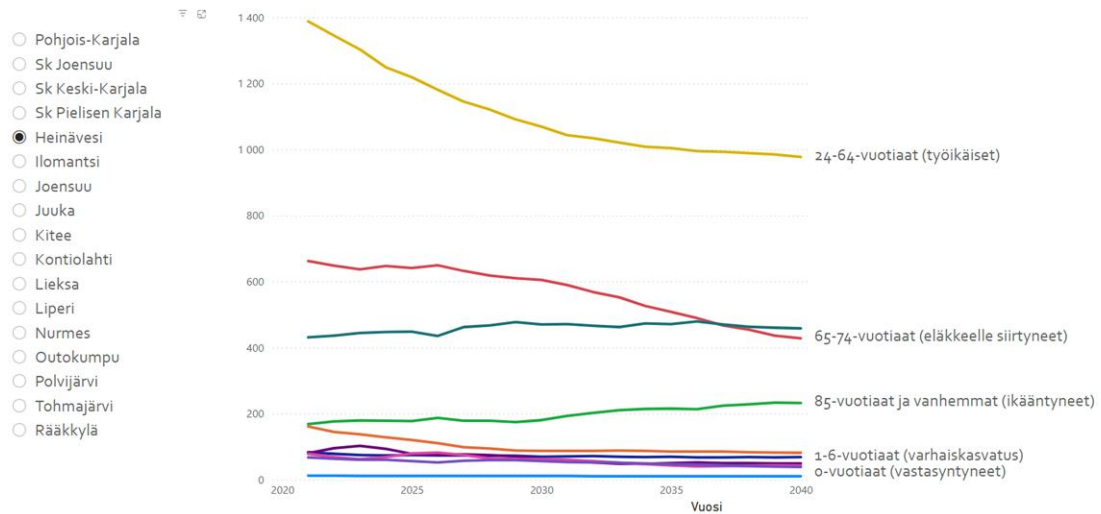
Lapsiperheiden prosenttiosuus on vähentynyt Heinävedellä perheistä valtuustokauden 2020-24 aikana 24,9 prosentista (v. 2020) 23,6 prosenttiin (v. 2023) ja on selkeästi vähemmän kuin Pohjois-Karjalassa keskimäärin 32,4 prosenttia. Yhden vanhemman perheitä on merkittävästi 25,7 prosenttia (v. 2020) ja 27,1 prosenttia (v.

2023) ja selkeästi enemmän kuin Pohjois-Karjalassa keskimäärin 24,7 prosenttia. Myös lasten ja nuorten väestömäärät ovat laskeneet valtuustokauden seurantavuosien aikana.

Väestönmuutos heijastuu vääjäämättä kunnan järjestämien palveluiden tarpeisiin ja kehittämiseen.

Väestöennuste 2021 ikäryhmittäin

Lähde: Tilastokeskus, Väestöennuste

Väestöennuste 2021

Pohjois-Karjala	Sk Keski-Karjala	Heinävesi	Joensuu	Kitee	Lieksa	Nurmes	Polvijärvi	Rääkkylä
Sk Joensuu	Sk Pielisen Karjala	Ilomantsi	Juuka	Kontiolahti	Liperi	Outokumpu	Tohmajärvi	

Ikäryhmä	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
0-vuotiaat (vastasyntyneet)	12	12	11	11	11	11	11	11	11	11	11	10	10	10	10	10	10	10	10
1-6-vuotiaat (varhaiskasvatus)	83	78	74	73	74	73	73	72	72	69	70	71	69	68	69	67	67	68	67
7-12-vuotiaat (alakoulu)	161	144	137	128	120	110	98	94	88	87	87	87	88	87	85	85	85	83	82
13-15-vuotiaat (yläkoulu)	80	95	102	93	78	75	76	74	70	62	57	52	48	48	50	52	50	50	49
16-18-vuotiaat (lukio/toinen aste)	78	68	62	68	79	82	74	64	62	62	60	56	51	47	43	40	41	42	43
19-23-vuotiaat (nuoret työikäiset ja opiskelijat)	67	63	60	60	56	52	57	59	59	56	53	52	51	49	47	45	43	41	39
24-64-vuotiaat (työikäiset)	1 388	1 345	1 303	1 249	1 219	1 181	1 145	1 121	1 091	1 069	1 043	1 034	1 021	1 008	1 004	995	993	989	985
65-74-vuotiaat (eläkkeelle siirtyneet)	662	648	637	647	641	649	632	618	610	605	589	568	552	526	508	489	467	454	436
75-84-vuotiaat (eläkkeellä olevat)	431	436	444	447	448	435	462	467	477	470	471	466	462	473	471	479	470	463	460
85-vuotiaat ja vanhemmat (ikäntyneet)	168	176	179	178	177	187	178	178	174	180	193	202	210	214	215	213	224	228	233
Yhteensä	3 130	3 065	3 009	2 954	2 903	2 855	2 806	2 758	2 714	2 671	2 634	2 598	2 562	2 530	2 502	2 475	2 450	2 428	2 404

Lähde: Tilastokeskus, Väestöennuste

Väestöennuste 2021 valtionosuuksien mukaisella ikäluokittelulla

Alue

Heinävesi

Vuosi	0-5-vuotiaat	6-vuotiaat	7-12-vuotiaat	13-15-vuotiaat	16-vuotiaat ja vanhemmat	Yhteensä
2021	76	18	161	80	2 795	3 130
2022	71	18	144	95	2 737	3 065
2023	68	16	137	102	2 686	3 009
2024	70	11	128	93	2 652	2 954
2025	70	13	120	78	2 622	2 903
2026	70	13	110	75	2 587	2 855
2027	70	13	98	76	2 549	2 806
2028	68	14	94	74	2 508	2 758
2029	68	13	88	70	2 475	2 714
2030	67	12	87	62	2 443	2 671
2031	66	13	87	57	2 411	2 634
2032	66	12	87	52	2 381	2 598
2033	65	12	88	48	2 349	2 562
2034	64	13	87	48	2 318	2 530
2035	64	13	85	50	2 290	2 502
2036	64	11	85	52	2 263	2 475
2037	63	12	85	50	2 240	2 450
2038	63	12	83	50	2 220	2 428
2039	63	12	82	49	2 198	2 404
2040	63	12	81	49	2 178	2 383

Lähde: Tilastokeskus, Väestötilasto

Lapsi- ja oppilasmäärämuutosten tarkastelu

Lapsi- ja oppilasmäärä on selkeästi laskussa Heinävedellä. Heikkoa lapsimäärän kehitystä selittää vähenevä hedelmällisessä iässä oleva väestö ja syntyvyyden lasku. Heikko syntyvyys vaikuttaa eniten oppilasmääriin ja opetuksen järjestämiseen peruskouluissa. Oppilasmäärän väheneminen heijastuu erityisesti alakouluikäisiin 2020-luvulla, 2030-luvulla muutos jatkuu voimakkaana yläkouluikäisten ryhmässä, koska syntyvyys on pysynyt alhaisena. Voimakkain supistuminen ajoittuu vuosille 2025-2030.

Väestöennusteen valtionosuuksien mukaisella luokittelulla 7-12 vuotiaat ovat alakouluikäisiä oppilaita ja 13-15 vuotiaat yläkouluikäisiä. Väestötilastosta alakouluikäisten määrä vuodesta 2021 161 vähenee tarkastelujaksolla vuoteen 2035 mennessä 47 prosenttia 85 lapseen ja yläkouluikäisten määrä 80 nuoresta 50 nuoreen 37,5 prosenttia.

Koulujen määrät tulevat väijäämättä vähenemään, koska ikäluokat pienenevät äärimmäisen pieniksi.

Oppilasmäärät:	Otto Kotilaisen koulu	Karvion koulu	Yläkoulu	Lukio
lkv. 24-25	97	19	86	12
lkv. 29-30	54	14	53	ei arviota
lkv. 34-35	50	5	31	ei arviota

Henkilöstörakenne

Hallinto

Sivistystoimen perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen hallinnon henkilöstö koostuu lkv 2024-25 kunnanjohtajan (sivistysjohtajan hallintosäännön mukainen toimivalta), rehtoreiden, varhaiskasvatusjohtajan sekä toimitosihteereiden työpanoksesta. Viroissa toimivat kunnanjohtaja, yläkoulun ja lukion rehtori, varhaiskasvatusjohtaja sekä Otto Kotilaisen ja Karvion koulun rehtori.

Otto Kotilaisen ja Karvion koulun rehtori toimii luokanopettajan virassa. Virkarehtorilla ja luottamustoimisella rehtorilla on opetusvelvollisuutta, jota käytetään opetukseen ja sijaistamiseen. Otto Kotilaisen ja Karvion koulun sekä apulaisrehtoreiden työpanosta hoidetaan luottamustoimena oman viran yhteydessä ja siitä maksetaan työn vaativuuden mukaisesti korvausta. Perusopetuksen hallintoon kuuluu myös luokanopettajien, ai-
neenopettajien (virkatyötä) työpanosta.

Varhaiskasvatuksen hallintoon kuuluvat varhaiskasvatusjohtajan, varhaiskasvatuksen opettajien hallinnolliset työt sekä varhaiskasvatusjohtajan sijaisuus sekä työvuorojen suunnittelu. Varhaiskasvatusjohtajan sijaisena toimiva varhaiskasvatuksen opettaja toimii virassa.

Hallinnon palvelujen tarve on viime vuosina lisääntynyt merkittävästi. Erilaiset tietohallinnon ohjelmistoratkaisut, Wilma ja Varda, KOSKI ja erilainen hallinnollinen kirjaaminen ja raportointi vaatii työmäärää.

Vapaa-aikapalveluiden tulosityksiköiden hallinnon henkilöstö koostuu vapaa-aikaohjaajan ja kirjastoimenjohtajan viroista. Heidän työnsä sisältää tehtäväalueen perustyötä, esihenkilötyötä sekä hallintoa. Vapaa-aikapalveluissa toimivat myös kirjaston tietopalvelusihteerit (2) sekä toimistosihteeri.

Sivistystoimi / henkilöstörakenne TA2025				
KP	Nimi	Vakanssi	Henkilöstömäärä/htv	Henkilöstökulut yhteensä €
4021	Ryhmäperhepäivähoito	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	2,2	
		Vaka erityisopettaja	0,05	
		Toimistosihteeri	0,2	
		Perhepäivähoitaja	3,6	
		Varhaiskasvatusjohtaja	0,3	
		Lisät/sijaiset		254 874
4045	Päiväkotihoido	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	6,73	
		Varhaiskasvatuksen opettaja	1,8	
		Vaka erityisopettaja	0,9	
		Toimistosihteeri	0,25	
		Perhepäivähoitaja	0,4	
		Varhaiskasvatusjohtaja	0,3	
		Lisät/sijaiset		500 294
4061	Kirkonkylän esiopetus	Päivähoidon varahenkilö	0,2	
	(Otto Kotilaisen koulu)	Toimistosihteeri	0,40	
		Varhaiskasvatuksen opettaja	1,2	
		Vaka erityisopettaja	0,05	
		Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	1	
		Varhaiskasvatusjohtaja	0,3	
		Lisät/sijaiset		143 567
4071	Koululaisten aamu- ja iltapäiväkerho	Lähihoitaja	0,35	

		Toimistosihteeri	0,25	
		Varhaiskasvatusjohtaja	0,1	
		Koulunkäynninohjaaja	0,25	41 326
4100	Otto Kotilaisen koulu	Erityisluokan opettaja	1	
		Erityisopettaja, peruskoulussa	1,8	
		Koulunkäynninohjaaja	4,67	
		Koulutyöntekijähenkilö	0,22	
		Lähihoitaja	0,65	
		Peruskoulun ja lukion yhteinen lehtori	0,16	
		Peruskoulun luokanopettaja	6,36	
		Toimistosihteeri	0,79	
		Tuntiopettaja	1	
		sijaiset ja lisät		938 177
4120	Karvion koulu	Erityisopettaja, peruskoulussa	0,21	
		Koulutyöntekijähenkilö	0,05	
		Peruskoulun luokanopettaja	2,3	
		Toimistosihteeri	0,21	
		sijaiset ja lisät		184 001
4130	Yläkoulu	Erityisopettaja, peruskoulussa	0,92	
		Koulunkäynninohjaaja	2,42	
		Koulutyöntekijähenkilö	0,6	
		Oppilaanohjauksen lehtori	0,84	
		Peruskoulun ja lukion yhteinen lehtori	0,59	
		Lukion ja peruskoulun yht. vanh. lehtori	1,33	
		Peruskoulun luokanopettaja	0,20	
		Toimistosihteeri	0,79	
		Tuntiopettaja	10,39	
		Tuntiopettaja (sivutoiminen)	0,07	
		Yläasteen ja lukion yhteinen rehtori	0,88	
		sijaiset ja lisät		1 131 578
4268	Tasa-arvon kehittäminen 5	Peruskoulun luokanopettaja	0,03	
		Tuntiopettaja	1,00	54 692
4267	Kerhotoiminnan kehittäminen 14	Peruskoulun luokanopettaja	0,04	
		Koulutukihenkilö	0,13	8 372
4300	Lukio	Lukion ja peruskoulun yht. vanh. lehtori	0,59	

		Peruskoulun luokanopettaja	0,07	
		Toimistosihtööri	0,10	
		Oppilaanohjauksen lehtori	0,17	
		Tuntiopettaja	1,40	
		Erityisopettaja, peruskoulussa	0,08	
		Peruskoulun ja lukion yhteinen lehtori	0,25	
		Yläasteen ja lukion yhteinen rehtori	0,10	
		sijaiset ja lisät		229 772
4510	Kulttuuripalvelut	Toimistosihtööri	0,05	
		Koordinaattori	0,50	
		Museotyöntekijä	0,15	
		Näyttelynvalvoja	0,15	34 445
4600	Liikuntapalvelut	Toimistosihtööri	0,01	
		Vapaa-aikaohjaaja	0,50	
		Tuntiohjaaja	0,26	34 551
4610	Liikuntapaikat	Kunnossapitotyöntekijä	0,5	19 787
4700	Nuorisopalvelut	Toimistosihtööri	0,01	
		Vapaa-aikaohjaaja	0,5	
		kesäohjaaja	0,17	31 317
1852	Nuorten työleirit	Nuorten kesätyö		8 957
4714	Nuorisovaltuusto	Kokouspalkkiot		746
4716	Etsivä nuorisotyö	Nuoriso-ohjaaja	0,5	20 049
4800	Kirjastotoiminta	Tietopalvelusihtööri	2	
		Kirjastotoimenjohtaja	0,9	135 642
Sivistystoimi yhteensä			69,42	3 772 147

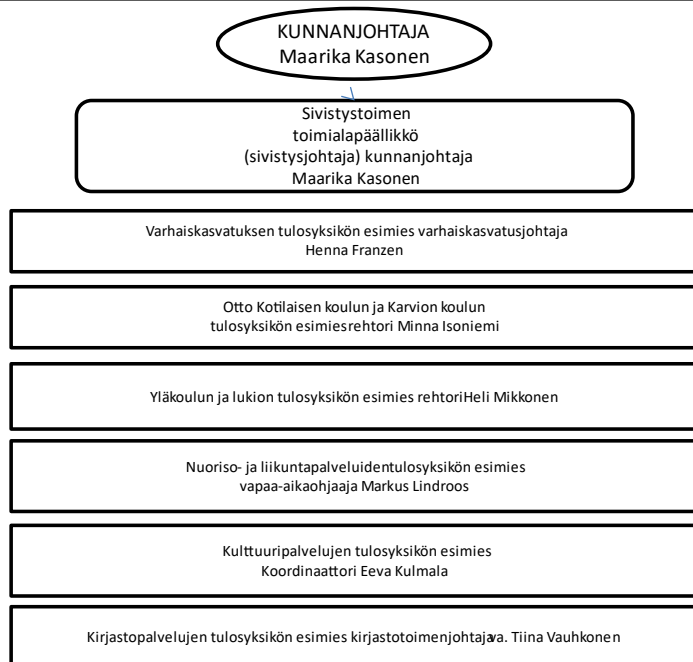
Johtamisjärjestelmä

Heinäveden sivistystoimen johtamisjärjestelmä 2024-25

Nykyisessä johtamismallissa sivistystoimen johtaminen eli sivistysjohtajan hallintosäännön mukainen toimivalta ja kunnanjohtajan virkatehtävät hoidetaan kunnanjohtajan virassa. Sivistysjohtajan tehtävistä ei korvata erikseen, eikä siitä ole tehty kunnanjohtajan johtajasopimukseen kirjausta. Hallintosääntöön on tehty päivitys, että sivistysjohtajan ratkaisuvaltaa käyttää kunnanjohtaja.

Sivistystoimessa (03) osastotasolla kunnanjohtaja johtaa perusopetuksen, toisen asteen sekä vapaa-aikapalveluiden osastoja. Varhaiskasvatusjohtaja johtaa varhaiskasvatuksen (03) osastoa. Perusopetuksen ja toisen asteen kustannuspaikkatasolla johtavat (04) rehtorit, vapaa-aikapalveluissa koordinaattori (viestintä, kulttuuri), vapaa-aikaohjaaja sekä kirjastotoimenjohtaja.

HEINÄVEDEN KUNNAN SIVISTYSTOIMEN ORGANISAATIOKAAVIO 1.1.2024

Sivistystoimen johtamisjärjestelmän vaihtoehtojen tarkasteluun on useampia malleja. Rakenteeseen vaikuttaa se, että lähdetäänkö nykyistä koulurakennetta viemään yhtenäiskoulumalliin vai pidetäänkö koulut omina yksikköinä.

Kustannusrakenteeseen vaikuttaa merkittävästi se, että nykyisessä mallissa sivistysjohtajan tehtävien osalta ei nyt kirjaudu kustannuksia.

Nykyinen malli
Kunnanjohtaja (sivistysjohtajan virkatehtävät) 02 vastuutaso
Yläkoulun ja lukion rehtori, virka (KP yläkoulu ja lukio 04), sivistysjohtajan varahenkilö
Yläkoulun ja lukion luottamustoiminen apulaisrehtori
Otto Kotilaisen ja Karvion koulun luottamustoiminen koulunjohtaja / rehtori (KP OttoK, Karvio 04)
Otto Kotilaisen ja Karvion koulun luottamustoiminen apulaisjohtaja
Vapaa-aikaohjaaja (04), kirjastoimenjohtaja (04), koordinaattori (04)
Varhaiskasvatusjohtaja (Varhaiskasvatus, osasto 03)
Varhaiskasvatuksen opettaja (virka) sijainen

Skenaario 1, sivistysjohtajan tehtävien muutos, ei koulurakennemuutosta
Sivistysjohtaja (tai hyvinvointijohtaja) 02 vastuutaso (sis. kirjastoimenjohtajan tehtävät)
Yläkoulun ja lukion rehtori, virka (KP yläkoulu ja lukio 04), sivistysjohtajan varahenkilö
Yläkoulun ja lukion luottamustoiminen apulaisrehtori

Otto Kotilaisen ja Karvion koulun luottamustoiminen koulunjohtaja / rehtori (KP OttoK, Karvio 04)
Otto Kotilaisen ja Karvion koulun luottamustoiminen apulaisjohtaja
Vapaa-aikaohjaaja (04), koordinaattori (04), kirjaston vastaava tietopalvelusihteeri (ei KP vastuuta)
Varhaiskasvatusjohtaja (Varhaiskasvatus, osasto 03)
Varhaiskasvatuksen opettaja (virka) sijainen

Skenaario 2, sivistysjohtajan tehtävien muutos, yhtenäiskoulu
Sivistysjohtajan (tai hyvinvointijohtaja) virkatehtävät 02 vastuutaso (sis. kirjastoimenjohtajan tehtävät)
Yhtenäiskoulun rehtori, virka (KP yhtenäiskoulu ja lukio 04), sivistysjohtajan varahenkilö
Yhtenäiskoulun apulaisrehtori, virka tai luottamustoimi
Vapaa-aikaohjaaja (04), koordinaattori (04), kirjaston vastaava tietopalvelusihteeri (ei KP vastuuta)
Varhaiskasvatusjohtaja (Varhaiskasvatus, osasto 03)
Varhaiskasvatuksen opettaja (virka), sijainen

Virka-apulaisrehtorin työaika on, samoin kuin rehtorin, kokonaistyöaika, joka on soveltuvin osin peruskoulun toiminnalliset vaatimukset huomioon ottava toimistotyöaika. Virka-apulaisrehtorin viikoittainen opetustuntien määrä on sama kuin virkarehtorin, mutta apulaisrehtorin osalta sovelletaan tuntimäärän ylärajaa. Apulaisrehtorin viran hinnoittelutunnus on 403 02 00 0. Apulaisrehtorin tehtäväkohtainen palkka on OVTES:n osio B yhteisten määräysten 5 §:n perusteella ao. koulun rehtorin hinnoittelutunnuksen palkka-asteikkoalennettuna 7 prosentilla. Yhtenäiskoulun rehtorin palkka 4 03 01 50 2, vuosiluokkia 7–9 käsittävän koulun rehtori, 25–44 palkkaperusteryhmää: 5 184,97.

Nykyinen malli	Tehtäväkohtainen palkka/kk	TVA (vastuu)	Yhteensä:	Huom!
Sivistysjohtajan tehtävät kunnanjohtaja	0	0	0	
Yläkoulun ja lukion rehtori, virka	4186	688	4874	+vuosisidonnaiset osat
Yläkoulun ja lukion luottamustoiminen apulaisrehtori	aineenope	432	432	
Otto Kotilaisen ja Karvion koulun luottamustoiminen rehtori	luokanope	1665	1665	
Otto Kotilaisen ja Karvion koulun luottamustoiminen apulaisrehtori	erityisope	365	365	
Karvion koulun vastuupettaja	luokanope	189	189	
Kirjastoimenjohtaja	3145		3145	
Kustannus, €/kk	7331	3339	10670	
Vaihtoehto 1 (Sivistysjohtajan tehtävät täytetään, ei koulurakennemuutosta)				
Sivistysjohtaja (kirjastoimen johtajan tehtävät)	4500		4500	
Yläkoulun ja lukion rehtori, virka	4186	688	4874	+vuosisidonnaiset osat
Yläkoulun ja lukion luottamustoiminen apulaisrehtori	aineenope	432	432	

Otto Kotilaisen ja Karvion koulun luottamustoinen rehtori	erityisope	1665	1665	
Otto Kotilaisen ja Karvion koulun luottamustoinen apulaisrehtori	luokanope	365	365	
Karvion koulun vastuuopettaja	luokanope	189	189	
Kirjastotoimen vastaava tietopalvelusihteeri	2513	450	2963	
	11199	3739	14938	
Vaihtoehto 2 (Yhtenäiskoulun perustaminen)				
Sivistys- tai hyvinvointijohtaja (kirjastotoimenjohtajan tehtävät)	4500		4500	
Yhtenäiskoulun rehtori, virka 25-44	5185		5185	+vuosisidon-naiset osat
Yhtenäiskoulun luottamustoinen apulaisrehtori virka 25-44 Luottamustoinen apulaisrehtoriin *)	4822 opepalkka		4822 / 1665	-7% + vuosisidon-naiset osat
Kirjastotoimen vastaava tietopalvelusihteeri	2513	450	2963	
*) kustannuksissa laskettu mallilla virka-apulaisrehtori tai luottamustoinen apulaisrehtori	17020 / 12198	450 / 2115	17470/ 14313	

Kirjastotoimenjohtajan tehtäväkohtainen palkka on 3144,75e ja tietopalvelusihteerin tehtäväkohtainen palkka 2512,36e, kustannusero 632,39e/kk

Talous

Sivistystoimi 7,04 milj.€ (2024) ulkoinen/sisäinen Tilikauden tulos:			
Varhaiskasvatus	Perusopetus	Toisen asteen opetus	Vapaa-aikapalvelut
Vuosibudjetti 24 -1,35 milj.€	Vuosibudjetti 24 -4,57 milj.€	Vuosibudjetti 24 -0,31 milj.€	Vuosibudjetti 24 -0,95 milj.€

Varhaiskasvatus

Hallitus on tehnyt nopeitakin muutoksia varhaiskasvatus- ja asiakasmaksulakiin, joita on vaikea ennakoida. Perheiden on selvitettävä tulonsa varhaiskasvatusmaksun määräytymistä varten, mikäli eivät suostu ylimmän asiakasmaksun perimiseen. Heinävedellä varhaiskasvatuksen maksutuotot ovat pienentyneet merkittävästi, koska lasten määrä on pieni ja osa lapsista on maksuluokkien ulkopuolella.

Varhaiskasvatuksen talouden vertailua ei raportoida lapsikohtaisilla tunnusluvuilla, joten kuntien välisten kustannusten vertailu on vaikeampaa.

Vipunen tilastopalvelusta saa tilastot varhaiskasvatuksen henkilöstöstä, työsuhteen muodosta ja kelpoisuuksista. Henkilöstökulut on merkittävin osaston kustannuksista. Heinäveden henkilöstön määrä on tilastovuonna 2023 ollut 18, joista 15 vakituisesti. Sulkavalla sama tilanne. Puumalassa selkeästi pienempi 9 henkeä.

Ilomantsissa 27, joista 18 vakituista ja Paltamossa 33 joista 21 vakituista. Verrokkikunnat ovat asukasmäärältään Heinäveden kanssa samantyyppisiä, mutta lasten lukumäärä voi poiketa merkittävästikin.

	Ryhmäperhe päivähoito	Päiväkotihoido	Päiväkotihoido	Esiopetus	Aamu- ja iltapäivätoiminta	Lastenhoidon tuki	Yhteensä
Myyntituotot							
Maksutuotot	5800	1000	17000	0	9000	0	32800
Tuet ja avustukset							
Toimintatuotot	5800	1000	17000	0	9000	0	32800
Henkilöstökulut	234104	90906	400971	140221	57093		923295
Asiakaspalveluiden ostot	0	0	0	0	0		0
Palveluiden ostot	69880	13300	111750	53100	18800		266830
Aineet, tarvikkeet	8350	1800	4600	3000	500		18250
Avustukset	0	0	0	0	0	48000	48000
Vuokrat	7100	0	1200	700	0		9000
Sisäiset vuokrat	12626	637	49004	8517	5844		76628
Muut toimintakulut	29053	0	0	6925	3586		39564
Toimintakulut	361113	106643	567525	212463	85823	48000	1381567

Perusopetus ja toisen asteen opetus

Opetushallituksen kustannusraporttien kautta vertaituna Heinäveden oppilaskohtaiset kustannukset perusopetuksessa ovat vuonna 2023 18.631 euroa / oppilas. Kustannuksia on verrattu saman kokoluokan kuntiin Puumala (23.588e), Sulkava (19.393e), Ilomantsi (17.062), Hyrynsalmi (18.630e), Petäjävesi (12.246e), Paltamo (14.827e) Savitaipale (14.277e) ja Merikarvia (12.237e)

Kustannuksista 44,8 prosenttia kuluu opetuksen kustannuksiin eli opetushenkilökunnan palkkoihin (8.358e) Kustannus vastaa vertailtujen samankokoisten kuntien kustannustasoa, eikä poikkea niistä. Ruokailuun ja majoitukseen Heinäveden kunta käyttää 17,2 prosenttia oppilaskohtaisista menoista. Ruokailukulut eivät juuri eroa verrokkikunnista, mutta koulukuljetuskulut ovat sellaiset, joissa eroa kuntien välillä syntyy. Heinävedellä ne ovat verrokkikuntiin nähden kohtuulliset. Selkeästi kalleimmat kulut Heinävedellä muodostuvat kiinteistökuluista, jotka ovat oppilashinnasta 20,3 prosenttia eli 3.787 euroa / oppilas eli noin 500-1000e/oppilas kalliimmat kuin verrokkikunnissa. Hintaan vaikuttaa erityisesti valmistunut uusi yläkoulu.

Lähde: <https://vos.oph.fi/rap/>

	Otto Kotilaisen koulu	Karvion koulu	Yläkoulu	Yhteensä:	Lukio
Myyntituotot	7792	8440	8440	24672	1000
Maksutuotot	1000	600	1000	2600	
Tuet ja avustukset				0	5000
Toimintatuotot	8792	9040	9440	27272	6000
Henkilöstökulut	926355	212610	1132712	2271677	161590
Asiakaspalveluiden ostot	35388	1600	36668	73656	2500
Palveluiden ostot	469753	179496	411778	1061027	103176
Aineet, tarvikkeet	28000	7000	44000	79000	4000
Avustukset	0		0	0	3000
Vuokrat	22000	3100	30000	55100	2500
Sisäiset vuokrat	286273	138915	409076	834264	20201
Muut toimintakulut	34793	15221	34165	84179	17946
Toimintakulut	1802562	557942	2098399	4458903	314913

Tilinpäätös 2023	Koulukuljetukset	Ruokailu	Siivous	Aineet, tarvikkeet
Karvio	106909	27765	34655	7215
Otto Kotilaisen koulu	237658	112400	83069	29055
Yläkoulu	180575	100624	80975	32439

Vapaa-aikapalvelut

	Soisalo-opisto	Musiikkio-pisto	Kulttuuri	Liikuntapalvelut	Liikuntapalvelut	Kelkka- ja latureitti	Nuorten työleirit	Nuorisopalvelut	Nuorisovaltuusto	Etsivä nuorisotyö	Kirjastopalvelut	Yhteensä
Myyntituotot				1000	15000	0	0	700	0	12000	1007	29707
Maksutuotot			1000							200		1200
Tuet ja avustukset										1800		1800
Muut toimintakulut										1000		1000
Toimintatuotot	0	0	1000	1000	15000	0	0	700	0	15000	1007	4000
Henkilöstökulut			34834	31170	19103		7500	28044	1100	39348	132535	293634
Asiakaspalveluiden ostot	80000	19700	2000	0					0		21000	122700
Palveluiden ostot			26200	35000	21200	70000		13500	1400	2810	43000	213110
Aineet, tarvikkeet			1500	3000	10000	5000		3500	1000		45000	69000
Avustukset			7500	9000	3500			3000			0	23000
Vuokrat			300	500	0						3800	4600
Sisäiset vuokrat			6815	148581	3500	560		18669			50166	228291
Muut toimintakulut			4157	7686	0	0		3504			16412	31759
	80000	19700	83306	234937	57303	75560	7500	70217	3500	42158	311913	986094

Vapaa-aikapalveluiden osalta **kirjastopalvelut** raportoivat kaikkein tarkimmin toiminnan sisällön ja talouden. Heinäveden kirjastopalvelut käyttää asukaskohtaisesti 101,55 euroa/asukas, joista henkilökulut on 46,41 euroa / asukas. Kulutaso on noin 30-40e/asukas suurempi kuin verrokkikunnissa. Eroa muodostuu henkilöstöku- luissa sekä aineistokuluissa sekä tilakustannuksissa. Henkilöstökulujen osalta kirjaston toimintaa on jo vuo- delle 2025 muutettu merkittävästi sillä, että tietopalvelusihteereiden työpanosta myydään Soisalo-opistolle 20% ja kirjastotoimenjohtaja toimii työsuojelupäällikkönä.

Suomen kunnat käyttivät liikuntapalvelujen tuottamiseen vuonna 2022 yhteensä 1,1 miljardia euroa. Koko- naismenot ovat kasvaneet vuodesta 2015 lähes 187 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 kokonaismenoista 73 pro- senttia koostui toimintamenoista ja 27 prosenttia investointimenoista. Investointimenojen suhteellinen osuus kokonaismenoista on kasvanut vuoden 2015 jälkeen noin kuusi prosenttiyksikköä. Liikuntatoimen kokonais- menot olivat vuonna 2022 keskimäärin 206 euroa asukasta kohden. Vuonna 2015 kokonaismenot olivat keski- määrin 174 euroa asukasta kohden. Vuonna 2022 kokonaismenot asukasta kohden vaihtelivat kunnittain 24 eurosta 1 335 euroon. (Lähde: [Peruspalvelujen arviointi- Aluehallintovirasto](#))

Heinävedellä vuonna 2023 liikuntapalveluihin käytettiin /tilikauden tulos -396.004,95e / 122,96e / asukas. Liikuntapalveluiden tuottamiseen käytetään vähemmän euroja kuin valtakunnassa keskimäärin.

Kulttuuritoimen osalta nettokustannukset asukasta kohden ovat 134,80 euroa, siihen kuuluvat vertailussa myös kirjastopalvelut. Kunnan avustukset kulttuuritoimintaan ovat vertailussa Heinävedellä 7700 euroa ja ovat selkeästi isommat kuin verrokkikunnissa. (6800e-800e)

Nuorisotoimen osalta tilastot näyttävät, että Heinävesi käyttää nuorta kohden eniten euroja verrokkikuntiin verrattuna. Heinävesi nettokäyttömenot / nuori on 196e ja verrokkikuntien 81e-132e, isona poikkeuksena Puumala 285e / nuori.

Vaihtoehtoisten skenaarioiden mallit

Varhaiskasvatuksen vaihtoehtomallit

Päiväkotihoidon ja ryhmäperhepäivähoidon vaihtoehdot

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatuslaissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Lasten lukumäärä kunnassa näyttää, että varhaiskasvatusta on pitkien etäisyyksien ja työssäkäyntialueen vuoksi tarjottava kirkonkylän sekä Karvion alueella. Nykyinen yksikkörakenne näyttää säilyvän tarkastelujakson ajan.

Esiopetuksen järjestämisen vaihtoehdot:

Esiopetuksen järjestämistä voidaan tarkastella seuraavilla skenaariomallilla

- A. Esiopetus on osa varhaiskasvatusta, jota johtaa varhaiskasvatusjohtaja. Se on suunnitelmallista opetusta ja kasvatusta, jonka sisältö perustuu opetushallituksen antamiin esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin (Opetushallitus, PL 14 §) ja joka noudattaa perusopetuslakia (628/1998) ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Esiopetusta annetaan Otto Kotilaisen koulun ja Karvion koulun esiopetukselle varatuissa tiloissa. Karviossa opetus on osa koulun toimintaa. Esiopetusta annetaan yhdysluokkaopetuksena 1-2 vuosiluokkien yhteydessä. Kirkonkylällä esiopetusta annetaan Otto Kotilaisen koulun tiloissa erillisessä esiopetusryhmässä osana varhaiskasvatusta. Esiopetusta annetaan lukuvuoden aikana vähintään 700 h, joka on 20 tuntia viikossa eli 4 tuntia jokaisena koulupäivänä. Esiopetuksessa noudatetaan koulujen toiminta ja loma-aikoja. Otto Kotilaisen koulun yhteydessä annettavasta esiopetuksesta vastaavat varhaiskasvatuksen opettajat apunaan lastenohjaajat. Esiopetukseen sovelletaan varhaiskasvatuslain säädöksiä ryhmäkoosta ja henkilöstömitoituksesta. Esiopetus on maksutonta ja lapset saavat päivittäin lämpimän aterian. Tarvittaessa lapsella on oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkittamis- ja avustajapalvelut, muut opetuspalvelut ja erityiset apuvälineet. Lapsilla on myös oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos matka on yli viisi kilometriä tai jos matka on lapselle liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. Esiopetuksen lisäksi lapsi voi hakea maksulliseen täydentävään varhaiskasvatukseen aamuisin ja iltapäivisin.
- B. Esiopetus on osa Otto Kotilaisen koulun toimintaa, jota johtaa Otto Kotilaisen ja Karvion koulun rehtori. Esiopetusta ovat kelpoisia antamaan pääsääntöisesti luokanopettajat ja, jos ryhmään ei kuulu perusopetuksen oppilaita, varhaiskasvatuksen opettajat (kasvatustieteen kandidaatti) ja lastentarhanopettajan tutkinnon suorittaneet. Opetus- ja kulttuuriministeriö on antanut suosituksen koulussa annettavan esiopetuksen ryhmäkoosta. Sen mukaisesti yhden opettajan esiopetusryhmässä saa olla enintään 13 lasta tai 20 lasta, jos ryhmässä on toinen koulutettu aikuinen. Esiopetusta annetaan lukuvuoden aikana vähintään 700 h, joka on 20 tuntia viikossa eli 4 tuntia jokaisena koulupäivänä. Esiopetuksessa noudatetaan koulujen toiminta ja loma-aikoja. Esiopetus on maksutonta ja lapset saavat päivittäin lämpimän aterian. Tarvittaessa lapsella on oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkittamis- ja avustajapalvelut, muut opetuspalvelut ja erityiset apuvälineet. Lapsilla on myös oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos matka on yli viisi kilometriä tai jos matka on lapselle liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. Esiopetuksen lisäksi lapsi voi hakea maksulliseen täydentävään varhaiskasvatukseen aamuisin ja iltapäivisin.
- C. Esiopetus on osa perustettavan yhtenäiskoulun alaista, jota johtaa yhtenäiskoulun rehtori. Esiopetusta ovat kelpoisia antamaan pääsääntöisesti luokanopettajat ja, jos ryhmään ei kuulu perusopetuksen oppilaita, varhaiskasvatuksen opettajat (kasvatustieteen kandidaatti) ja lastentarhanopettajan tutkinnon suorittaneet. Opetus- ja kulttuuriministeriö on antanut suosituksen koulussa annettavan esiopetuksen ryhmäkoosta. Sen mukaisesti yhden opettajan esiopetusryhmässä saa olla enintään 13

lasta tai 20 lasta, jos ryhmässä on toinen koulutettu aikuinen. Esiopetusta annetaan lukuvuoden aikana vähintään 700 h, joka on 20 tuntia viikossa eli 4 tuntia jokaisena koulupäivänä. Esiopetuksessa noudatetaan koulujen toiminta ja loma-aikoja. Esiopetus on maksutonta ja lapset saavat päivittäin lämpimän aterian. Tarvittaessa lapsella on oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetuspalvelut ja erityiset apuvälineet. Lapsilla on myös oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos matka on yli viisi kilometriä tai jos matka on lapselle liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. Esiopetuksen lisäksi lapsi voi hakea maksulliseen täydentävään varhaiskasvatukseen aamuisin ja iltapäivisin.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen skenaariomallit:

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämistä voidaan tarkastella seuraavilla skenaariolla:

- A) Varhaiskasvatuksen alaista. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta jatkuu varhaiskasvatusjohtajan alaisuudessa. Toiminnan suunnittelusta, järjestelyistä sekä maksuista vastaa varhaiskasvatus. Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö on varhaiskasvatusjohtajan alaisuudessa. Nykyiset aamu- ja iltapäivätoiminnan resurssit säilyvät varhaiskasvatuksen budjetissa.
- B) Otto Kotilaisen koulun alaista. Otto Kotilaisen koulun rehtori vastaa toiminnan suunnittelusta, järjestelyistä sekä maksuista. Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö on rehtorin alaisuudessa. Muutoksessa nykyiset aamu- ja iltapäivätoiminnan resurssit tulee siirtää koulun alaisuuteen.
- C) Yhtenäiskoulun alaista toimintaa. Yhtenäiskoulun rehtori vastaa toiminnan suunnittelusta, järjestelyistä sekä maksuista. Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö on rehtorin alaisuudessa. Muutoksessa nykyiset aamu- ja iltapäivätoiminnan resurssit tulee siirtää koulun alaisuuteen.

Perusopetuksen vaihtoehtomallit

Perusopetuksen palvelutarpeiden voimakas lasku edellyttää toimenpiteitä. Oppilasmäärän muutos on selvästi merkittävä lukuvuoden 2027 alusta. Palveluverkon tiivistämiseksi ja laskevaan oppilasmäärään vastaimiseksi on laadittu seuraavat perusopetuksen kouluihin kohdistuvat toimenpideskenaariot:

1. Karvion koulu lakkautetaan 1.8.2027 lukien ja oppilaat ja henkilöstö ohjataan Otto Kotilaisen kouluun,
2. Karvion koulu ja Otto Kotilaisen koulu lakkautetaan 1.8.2027 lukien ja oppilaat ja henkilöstö ohjataan 1.8.2027 **perustettavaan** Heinäveden yhtenäiskouluun ja lukioon.
3. Karvion koulun oppilasmäärän kehittymistä seurataan ja koulun toiminnan jatkumista tai lakkauttamista arvioidaan uudelleen 1.8.2026 lukuvuoden alkaessa.

Perusopetuksen henkilöstön tehtäväkuviin sekä johtamisen malliin vaikuttaa etenemisen skenaariomalli. Virkaehtosopimus (OVES) määrittelee rehtoreiden palkan koulun koon (oppilasmäärä ja henkilöstö) mukaan.

Jos Karvion koulu ja Otto Kotilaisen koulu lakkautetaan 1.8.2027 lukien ja oppilaat ohjataan 1.8.2027 perustettavaan Heinäveden yhtenäiskouluun ja lukioon, on koulun johtamismalli ratkaistava. Esityksenä on vaihtoehto, jossa linjataan myös kirjastotoimenjohtajan tehtäviä. Mallissa Heinävedelle palkataan sivistys- tai hyvinvointijohtaja sekä yhtenäiskoulua johtaa yhtenäiskoulun ja lukion rehtori ja sekä virka-apulaisrehtori tai vaihtoehtoisesti luottamustoiminen rehtori. Virat perustetaan 1.8.2027 alkaen ja yläkoulun ja lukion rehtorin virka lakkautetaan.

Skenaarioiden perusteella lasketut kustannukset

Skenaariomallien osalta kustannusten osalta johtajuusratkaisulla on vaikutusta erityisesti hyvinvointijohtajan palkkakulujen osalta. Nykyinen malli, jossa sivistysjohtajan tehtävät hoidetaan kunnanjohtajan virassa on kustannusvapaa, joten kaikki muut vaihtoehdot tuovat sen osalta lisää kustannuksia. Koulujen johtamismalleissa ei ole juurikaan vaikutusta yhtenäiskoulun johtamisessa virkarehtorimallilla tai nykyiseen luottamustoimiseen malliin, jossa korvataan vaikutus ja vastuun työnvaativuuden kautta koulun rehtoriutta ja apulaisrehtoriutta. Hallinnon kustannukset pienenevät vähentyneiden TVA korvausten kautta nykyiseen malliin verrattuna.

Yhtenäiskoulun osalta koulun johtaminen edellyttää kuitenkin rehtoria ja hänelle apulaisrehtoria, luottamustoimista tai virkaa. Luottamustoiminen apulaisrehtori opetusvelvollisuustyöajassa. Hän hoitaa silloin apulaisrehtorin tehtäviä omasta virasta ja hänelle korvataan tehtävistä työn vaativuuden kautta (TVA). Opetusvelvollisuuteen perustuva opettajan työaika koostuu 190 oppilastyöpäivästä ja 3 opettajatyöpäivästä. Opettajatyöpäivistä käytetään myös termiä veso-päivät. Näiden lisäksi opettajat osallistuvat yhteissuunnittelutyöaikaan eläys-aikaan. Työnantaja ei voi määrätä opetusvelvollisuustyöajassa olevalle opettajalle työtehtäviä kesäkeskeytysajalle.

Varhaiskasvatuksen skenaariomalleilla ei ole kustannuksia lisääviä tai vähentäviä vaikutuksia, vaan kustannusmuutokset tapahtuvat perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen osastojen välillä.

Perusopetuksen kouluverkkoratkaisun vaihtoehtoratkaisulla ei ole oppilaskustannusten osalta merkittäviä vaikutuksia palveluiden ostoon tai tarvikemäärärahoihin. Koulukuljetuskustannukset tulevat pysymään samalla tasolla tai voivat kasvaa hieman pidentyneiden koulumatkojen myötä, jos Karvion koulu lakkautetaan. Pohjois-Heinävedeltä tulee jo nykyisin yläkoululaisten koulukuljetuksia kirkonkylälle, joten kustannukset eivät välttämättä merkittävästi kasva.

Henkilöstökuluissa Karvion koulun lakkauttaminen tarkoittaa kahden luokanopettajan viran lakkaamista. Karvion koulussa ei ole enää ohjaajaresurssia. Skenaariomalleissa yhtenäiskoulun myötä voidaan saavuttaa henkilöstöressurin yhteiskäyttöä. Nykyinen malli Otto Kotilaisen koulun ja yläkoulun osalta jakaa jo henkilöstöressurssia sekä mahdollistaa tukipalveluiden mm. siivous- ja ruokahuolto sekä oppilashuoltopalvelut yhtenäisen käytön.

Perusopetusta tulee opetussuunnitelman perusteiden mukaan kehittää opetussuunnitelmallisesti ja pedagogisesti yhtenäisenä kokonaisuutena, vuosiluokkien tulee muodostaa opetuksellisesti eheä ja kasvatuksellisesti johdonmukainen jatkumo ja opetuksen järjestäjän tulee huolehtia yhteistyöstä ja opetuksen yhtenäisyydestä. Yhtenäiskoulu onkin enemmän toimintakulttuurin kehittämisen ja tilojen yhtenäistämisen väline.

Vaikutusten arvioinnit

	Plussat	Miinukset
--	---------	-----------

Kuntalais- ja lapsivaikutukset	Oppilasryhmät säilyvät pedagogisesti sopivan kokoisina ja oppilailla on ikätovereita ryhmissä.	Pohjois-Heinäveden vetovoimaisuus vähenee. Oppilaiden koulupaikka vaihtuu. Koulukuljetusten matkat pitenevät osalla oppilaita.
Henkilöstövaikutukset	Yhtenäiskoulusta muodostuu kokonaisuus. Opetuksen- ja opiskeluhuollon henkilöstön työpanosta keskitetään yhdelle koululle nykyisten kahden sijaan, henkilöstön siirtymät vähenevät. Koulujen toiminnan päättäminen pitää valmistella huolellisesti ja oppilaille ja henkilöstölle tulee varata riittävä aika muutoksen valmisteluun.	Henkilöstömäärä vähenee oppilasmäärän laskiessa. Osalla henkilöstöä toimipaikka vaihtuu. Eri ikäryhmien opetusta samalla opettajalla Osaamisen vaatimusten kasvaminen.
Taloudelliset vaikutukset	Resurssien kohdentaminen keskitetymin. Ruokailujen ja muiden tukipalveluiden järjestäminen tehostuu.	Kiinteistöissä vielä runsaasti poistamatonta arvoa taseessa.

Yhteenveto

Väestöennusteen antama kuva on sellainen, jonka mukaan matala syntyvyys on tällä hetkellä pysyvä trendi. On selvää, että Heinäveden kunnan väestörakenteen muutokset lasten- ja nuorten ikäluokissa ovat sellaisia, jolla tulee olemaan vuoteen 2035 mennessä palveluiden järjestämiseen liittyviä vaikutuksia. Väestötilastosta alakouluikäisten määrä vuodesta 2021 161 vähenee tarkastelujaksolla vuoteen 2035 mennessä 47 prosenttia 85 lapseen ja yläkouluikäisten määrä 80 nuoresta 50 nuoreen 37,5 prosenttia. Ensimmäisenä lasten määrän väheneminen kohdistuu väestöennusteen mukaan alakoululaisiin, konkretisoituen oppilaiden kokonaismäärän vähenemiseen vuosikymmenen lopulla. Varhaiskasvatuksen rakenne on jo sellainen, että siinä muutoksia ei enää merkittävästi tapahdu.

Varhaiskasvatusta tarvitsevien lasten ja oppilasmäärien laskiessa on selvää, että henkilöstön tarve myös vähenee. Tämänhetkisen tiedon mukaan henkilöstösuunnitteluun jo aikaisemmin tehdyllä ennakkoinnilla pystytään vastaamaan tuohon vähennystarpeeseen. Näin ollen nyt ei ole nähtävillä neuvotteluja henkilöstön vähentämiseksi. Henkilöstösuunnittelua täytyy kuitenkin tehdä erittäin huolella ennakoiden tilanteita useamman vuoden näkymillä.

Sivistystoimen kiinteistökartoituksessa on huomioitavaa, että sivistystoimen kiinteistökanta on pääosin 2010 luvun jälkeen rakennettua, hyväkuntoista kiinteistökantaa. Uusiin kiinteistöihin liittyy myös merkittävää

omaisuusarvoa, joka näkyy niiden tasearvoina. Lukio ja päiväkotit ovat kiinteistöistä selkeästi vanhimmat ja niiden peruskorjaustarpeet ja nykyisen käytön jatkuminen ovat asioina selvittävät tulevaisuudessa.

Selvitystyön tässä vaiheessa työryhmässä on käsitelty erilaisia mahdollisia vaihtoehtoja tilanteen ratkaisemiseksi. Henkilöstön kanssa on käyty palveluverkkoselvityksen aikana läpi sen mahdollisia skenaariomalleja. Vaihtoehtoja on esitelty kahdessa erillisessä kuntalaistilaisuudessa huhtikuussa 2025 Otto Kotilaisen koululla ja Karvion koululla.

Vaihtoehdot esitellään kevätkauden 2025 aikana valtuustolle, joka päätöksellään valitsee palveluverkkoselvityksestä tulevaa päätöksentekoa ohjaavat linjaukset. Palveluverkkoselvityksen käsittelyllä ei vielä tehdä muutoksia kouluverkkoon tai yksiköiden määrään.

Yhtenäiskoulun osalta vuonna 2017 on tehty laajamittainen selvitystyö yhtenäiskoulun perustamisen osalta, jota voidaan hyödyntää uuden koulun kehittämisen osalta. (Khall 12.02.2018 § 16)

Lopulliset päätökset liittyen sivistystoimen kouluverkkoon tehdään valtuustossa asiaan kuuluvaa prosessia noudattaen. Päätöksentekoon liittyvät oleellisesti henkilöstön ja kuntalaisten kuuleminen, erilaiset vaikutusten arvioinnit sekä riittävä tiedottaminen. Myös lasten ja nuorten mielipidettä kysytään.

Esitettävät muutokset skenaariomallien kautta

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen toimintaa jatketaan hyvin pitkälti nykyisellä rakenteella. Henkilöstömäärää ja yksiköiden lukumäärää tarkastellaan vuosittain toiminnan ja lasten lukumäärän mukaisesti. Toimintaa ohjaa pitkälti varhaiskasvatuslain mukaiset henkilöstömitoitukset sekä ryhmäkoot. Karvion ryhmäperhepäivähoitoa järjestetään alueella lasten hoidon tarpeen mukaisesti.

Aamu- ja iltapäivätoiminta siirretään pois varhaiskasvatuksen alaisuudesta. Se on tarkoituksenmukaista järjestää Otto Kotilaisen koulun toimintana ja rehtorin hallinnollisessa alaisuudessa. Kunnanhallitukselle ja valtuustolle esitetään tarvittavien hallinnollisten muutosten tekemistä kunnan hallintosääntöön sekä toimintaa ohjaaviin asiakirjoihin 1.8.2025 alkaen sekä tarvittavat budjettimuutokset. Karvion alueen koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään tarvittaessa Karvion ryhmäperhepäiväkodissa.

Perusopetus

Perusopetuksen osalta koulujen esitetään etenemistä skenaariomallin 2 mukaisesti, niin Karvion koulu ja Otto Kotilaisen koulu lakkautetaan 1.8.2027 lukien ja oppilaat ja henkilöstö ohjataan 1.8.2027 perustettavaan Heinäveden yhtenäiskouluun ja lukioon.

Esioppilaiden opetusta järjestetään varhaiskasvatuksen alaisuudessa yhtenäiskoulun yhteydessä kunnan kaikille esioppilaille nykyisissä tiloissa.

Johtamismallissa esitetään, että Heinävedelle palkataan sivistys- tai hyvinvointijohtaja, joka olisi palkattava jo vuonna 2025. Tehtäviin sisällytetään kirjastotoimenjohtajan tehtävät.

Perustettavaa yhtenäiskoulua esitetään johdettavaksi kahden rehtorin mallilla: yhtenäiskoulun ja lukion rehtori ja apulaisrehtori. Apulaisrehtorin tehtävää voidaan hoitaa luottamustoimena tai virkana. Luottamustoiminen apulaisrehtori opetusvelvollisuustyöajassa. Hän hoitaa silloin apulaisrehtorin tehtäviä omasta virasta ja hänelle korvataan tehtävistä työn vaativuuden kautta (TVA). Opetusvelvollisuuteen perustuva opettajan työaika koostuu 190 oppilastyöpäivästä ja 3 opettajatyöpäivästä. Opettajatyöpäivistä käytetään myös termiä

veso-päivät. Näiden lisäksi opettajat osallistuvat yhteissuunnittelutyöaikaan eli ys-aikaan. Työnantaja ei voi määrätä opetusvelvollisuustyöajassa olevalle opettajalle työtehtäviä kesäkeskeytysajalle.

Virka- tai virat perustetaan 1.8.2027 alkaen ja yläkoulun ja lukion rehtorin virka lakkautetaan.

Lukio

Lukion toimintaa jatketaan, jos oppilasmäärä pysyy aloittavan oppilasmäärän osalta riittävällä tasolla.

Vapaa-aikapalvelut

Heinävedelle palkataan sivistys- tai hyvinvointijohtaja vuonna 2025. Hän vastaa sivistystoimen talouden ja toiminnan suunnittelusta sekä kirjastotoimenjohtajan tehtävästä. Kirjastolla toimii lähiesihenkilönä vastaava tietopalvelusihteeri, joka vastaa kirjaston päivittäisestä johtamisesta. Hänellä on myös kunnan vaaleihin sekä tietoturvaan sekä työsuojelupäällikön tehtäviin liittyviä vastuualueita.

Nykyinen malli	Uusi malli
Sivistysjohtajan tehtävät kunnanjohtaja	Sivistysjohtaja (kirjastoimenjohtajan tehtävät)
Yläkoulun ja lukion rehtori, virka	Yhtenäiskoulun rehtori, virka 25-44
Yläkoulun ja lukion luottamustoiminen apulaisrehtori	Yhtenäiskoulun luottamustoiminen apulaisrehtori tai apulaisrehtorin virka 25-44
Otto Kotilaisen ja Karvion koulun luottamustoiminen rehtori	Kirjaston vastaava tietopalvelusihteeri
Otto Kotilaisen ja Karvion koulun luottamustoiminen apulaisrehtori	
Karvion koulun vastuuopettaja	
Kirjastoimenjohtaja	
7	4

PERUSOPETUKSEN VARSINAISEN TOIMINNAN MENOT 2023	Palkkaukset	Muut menot	Yhteensä	Heinävesi	Puumala	Sulkava	Ilomantsi	Hyrynsalmi	Petäjävesi	Paltamo	Savitaipale	Merikarvia
				237	84,5	144,5	274	123	473	287,5	265,0	298,5
				e/oppilas	e/oppilas	e/oppilas	e/oppilas	e/oppilas	e/oppilas	e/oppilas	e/oppilas	e/oppilas
010 Opetus	1.658.167	168.146	1.826.313	8.358	14.337	7.883	8.454	8.908	6.275	9.163	7.572	6.180
020 Majoitus ja kuljetus	0	487.601	487.601	2.232	2.784	2.950	3.006	2.296	1.334	1.903	1.357	1.120
031 Ruokailu	0	213.845	213.845	979	1.445	1.698	1.484	883	873	730	872	832
039 Muu oppilashuolto	278.338	8.053	286.391	1.311	59	1.329	1.211	1.205	704	414	490	845
061 Sisäinen hallinto	177.474	91.017	268.491	1.229	1.530	2.619	667	2.134	1.118	64	1.659	1.379
120 Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset		160.548	160.548	735	0	325	0	885	318	397	291	384
062 Muut kiinteistökustannukset		827.448	827.448	3.787	3.004	2.589	1.958	2.194	1.168	1.832	1.662	1.1069
090 Pienet hankkeet	0	0	0	0	429	0	282	155	456	324	374	418
Yhteensä	2.113.979	1.956.658	4.070.637	18.630	23.718	19.392	17.062	18.631	12.426	14.827	14.276	12.226
070 Vaik. kehitysvammaisten opetus	0	0	0	0		30.663	0	0	44.457	0	0	61.427
050 Muu pidennettyjen opetus	87.631	34.690	122.321	24.464	30.953	41.238	87.484	17.647	21.810	3.560	49.512	25.468
082 Perusopet. valmistava opetus	13.958	11.776	25.734	4.679	0	28.777	46.333	0	29.313	11.117	0	9.030
083 Aikuisten perusopetus	63.871	9.860	73.731	9.216	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä:	2.279.439	2.012.984	4.292.423	18.111	23.718	19.718	17.938	18.539	12.511	14.741	14.741	12.518
Varsinaisen toiminnan opetustuntien määrä				23.758	12.641	26.885	34.419	14.687	36.848	16.766	26.420	24.746
josta tukiopetustuntien määrä				476	44	102	295	109	421	53	752	274
Kuljetuskustannukset / oppilas				4.413	10.502	4.497	6.818	5.030	3.409	8.256	3.197	2.882
Kuljetettavat oppilaat				110,5	22	92,5	117,5	55	182	65	111	115,5

Muun oppilashuollon kustannuksia ovat esim. oppilashuoltoryhmän toiminta, oppilaiden tapaturmien hoidosta aiheutuneet kulut, oppilaiden tapaturmavakuutusmaksut ja oppilastestaukset. Muun oppilashuoltohenkilökunnan (esim. lastenhoitajat ja koulunkäyntiavustajat muun kuin pidennetyn oppivelvollisuuden opetuksen oppilaiden osalta) palkat lakisääteisine sivukuluineen.

Majoitus. ja kuljetus Kodin ja koulun välisistä koulukuljetuksista sekä kuljetus- ja saattoavustuksista opetuksen järjestäjälle aiheutuneet käyttökustannukset. Ei sisällä luokkaretkiin, uimahalli- tai muihin käynteihin yms. opetukseen liittyviä kuljetuksia, pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden ja muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden perusopetuksen kuljetuksia.

Varsinaisen toiminnan tunneilla tarkoitetaan paikallisen tuntijaon ja perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisia tunteja. Tässä kohdassa ilmoitetaan perusopetuksessa annettujen opetustuntien lukumäärä tilastovuoden 2023 (=kalenterivuoden) aikana. Opetustunneiksi luetaan 45–60 minuuttia kestävä kontaktiopetustapahtuma; alle 45 minuuttia kestävät opetustapahtumat yhdistellään 45 minuutin mittaisiksi opetustunneiksi. Opetustunteja ei ilmoiteta vuosiviikkotunteina. (Varsinaisen toiminnan opetustunteihin luetaan myös tukiopetus, erityisopetus (osa-aikainen ja luokkamuotoinen), luokanvalvojan tunnit, oppilaanohjaajan työjärjestyksen mukaan pitämät opetustunnit sekä maahanmuuttajataustaisten perusopetukseen valmistavan opetuksen opetustunnit ja perusopetuksen yhteydessä järjestetyn tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) opetustunnit.

YKSITYISKOHTAINEN LASKELMA KÄYTTÖKUSTANNUKSIIN MYÖNNETYSTÄ VALTIONOSUUDESTA/RAHOITUKSESTA (EUROA) VUODELLE 2024

Valtionosuus 2024	Laskennallisen perusteen yksiköiden lkm	Laskennallinen Peruste/yksikkö	Valtionosuuden laskennallinen peruste	Rahoitus %	Kokonaisrahoitus
Perusopetus : aikuisten perusopetus	108	347.75	37557	100	37557
Perusopetus : aikuisten po arv.korj	108	347.75	37557	100	37557
Perusopetus: muu pidennetyn oppivelvollisuus	4	22452.84	89811.36	100	89811.36
Perusopetus: valmistava opetus	36	1406.14	50621.04	100	50621.04
Perusopetus: valmistavan arviokorjaus	17	1406.14	23904.38	100	23904.38
Aamu- ja iltapäivätoiminta	1262	26	32812	57	18702.84
Lukiokoulutus, nuorten oppimäärä	14.9	15451.11	230221.539	100	230221.539
Liikuntatoiminta	3061	12	36732	29.7	10909.404
Nuorisotyö	504	15	7560	29.7	2245.32
Kunnan omarah.osuus lukiokoul.	3061	-95.37		100	-291927.57
Kunnan omarah.osuus ammatillinen koulutus	3061	-204.22		100	-625117.42
			546776.32		-415515.11

SIVISTYSTOIMEN kiinteistöselvityskartoitus

Kiinteistöanalyysi

PERUSOPETUS

Sivistystoimen kiinteistökanta on perusopetuksen osalta rakennettu 2010-luvun jälkeen. Tilat ovat nykyaikaiset ja toimivat.

Otto Kotilaisen koulu

Rakennuskohde käsittää koulurakennuksen. Rakennus on yksikerroksinen. Ilmastointikonehuone on ullakkokerrokseen. Rakennus on valmistunut 2011. Koulussa on varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, koulun 1-6 luokat sekä yläkoulun opetus-tiloja sekä koululaisten aamu- ja iltapäivä toimintaa. Ruokala on varhaiskasvatuksen ja koulujen yhteisessä käytössä. Rakennuksessa on väestönsuoja. Koulu on yhdistetty kävelyputkella yläkoulun tiloihin.

Rakennuksessa on koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihto. Koulun piha-aluetta on muokattu eri ikäryhmille sopivaksi mm. leikkivälineitä vaihtamalla ja aitaamalla piha-aluetta.

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Vuosipoisto	Poisto päättyy
Koulu	1.473.412,52	81.479,04	31.1.2042
Yhteensä:	1.473.412,52	81.479,04	

Karvion koulu

Vuonna 2010 valmistunut Karvion koulu sijaitsee Pohjois-Heinävedellä. Karvion koulun 1. kerroksen lämpimien tilojen bruttoala on 1081,5 m2, lisäksi rakennuksessa on iv-konehuone brutto-alaltaan 62,5 m2, kylmiä varastotiloja 35,5 brm2 sekä purunpoistotila 5,5 brm2; ja jätekatos.

Rakennusurakkaan eivät ole kuuluneet erilliset piharakennukset eikä urheilukenttä kaikkine töineen ja hankintoineen. Urheilukenttä on Pohjois-Heinäveden kylien rakentama ja kunnalle lahjoitettu 2020.

Koulussa on opetus- ja päivähoitotilat, sekä liikuntasali sekä väestönsuoja. Oppilaat ovat esiopetuksen ja 1-6 luokan oppilaita. Ryhmäperhepäiväkotina on pinta-alaltaan noin 88m2 ja on 12-paikkainen.

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Vuosipoisto	Poisto päättyy
Koulu	1.476.572,17	92.285,76	31.12.2039
Lattian korjaus	10.069,86	380,04	30.6.2050
Karvion koulun RAU	12.390,00	210,00	30.6.2053
Lämmitysjärjestelmä	15.491,24	86,54	31.10.2053
Yhteensä:	1.514.523,27	92.961,80	

Yläkoulu (=koulu- ja liikuntakeskus)

Vuonna 12/2021 valmistuneen koulu- ja liikuntakeskuksen pedagogisen suunnittelun yhteydessä on otettu tarkasteluun myös koulupäivän rakenne. Tavoitteena on ollut eheyttää lasten arkea ja koulupäivää esim. lisäämällä koululaisten kerhotoiminnan ja ulkopuolisten tahojen järjestämää liikunta-, nuoriso- ja muuta harrastustoimintaa myös koulupäivien sisälle tai välittömästi niiden yhteyteen.

Uusilta opetustiloilta ja koko oppimisympäristöltä on edellytetty joustavuutta ja muunneltavuutta, opetusryhmien koon, oppilaiden yksilöllisen kohtaamisen ja uusien pedagogisten käytänteiden ja opetussuunnitelmien johdosta.

Monipuolisilla liikunta-, taito- ja taideaineiden opetuksen tiloilla on luotu edellytykset myös monipuoliseen eri toimijoiden harrastustoimintaan alueella.

Yläkoulun tiloissa on koulun perusluokkatilojen lisäksi teknisen työn, kotitalouden, fysiikka- ja kemia, tekstiilityön erikoisluokat sekä nuorisotilat.

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Vuosipoisto	Poisto päättyy
Ensikertainen kalustaminen	593.297,44	20.458,54	31.10.2028
Rakentaminen	41.312,02	1583,88	31.1.2050
Tarveselvitys	14.007,04	538,80	31.12.2049
Yhteensä:	781.616,46	22.581,22	

TOISEN ASTEEN OPETUS

Lukio

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Vuosipoisto	Poisto päättyy
Lukio peruskorjaus	1840,74	613,92	31.12.2026
Yhteensä:	1840,74	613,92	

VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatuksen osalta päiväkodin rakennus on peruskorjattu vuonna 2000 ja vesikatto on uusittu vuonna 2012. Kattoa on myös korotettu uusimisen yhteydessä. Ilmanvaihtokone on uusittu vuonna 2012. Kohteessa on koneellinen ilmanvaihto. Rakennuksen alkuperäinen kerrosala on ollut 240 m² ja tilavuus 820 m³. Peruskorjauksen yhteydessä rakennukseen on tehty laajennus, johon tuli uusi kuraeteinen. Laajennuksen pinta-ala on arvion mukaan noin 15–20 m².

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Vuosipoisto	Poisto päättyy
Päiväkodin peruskorjaus	35.401,69	5.446,20	30.6.20230
Vesikatto	37.804,22	2016,24	30.9.2042

Yhteensä:			

VAPAA-AIKAPALVELUT

Opistopalvelut

Vapaa-aikapalveluiden osalta opistotoimintaa järjestetään pitkälti koulujen tiloissa sekä yksityisten toimijoiden tiloissa kyllä.

Kulttuuripalvelut

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Vuosipoisto	Poisto päättyy
Varjentiinin sali	16.900,71	999,00	31.11.2040
Yhteensä:	16.900,71	999,00	

Liikuntapalvelut

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Vuosipoisto	Poisto päättyy
Uimalaituri ja hyppy-torni (2008)	475,80	158,64	Menojäännös
Luostarivaellus (2012)	2047,72	511,92	Menojäännös
Pururadan peruskorjaus (2016)	6378,98	708,84	Menojäännös
Karvion valistu latu ja kuntopolku (2019)	23.701,35	2.633,52	Menojäännös
Latuvalojen LED valot (2018)	17.872,88	1985,88	Menojäännös
Urheilukentän perusparannus (2017)	307.399,80	34.155,60	Menojäännös
Yhteensä:	357.876,53	40.154,40	

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Vuosipoisto	Poisto päättyy
Kiinteistötraktori	3.957,02	7914,12	30.6.2024
Mönkijä	2.145,31	1.838,88	28.2.2025
Yhteensä:	6.102,33	9.753	

Nuorisopalvelut

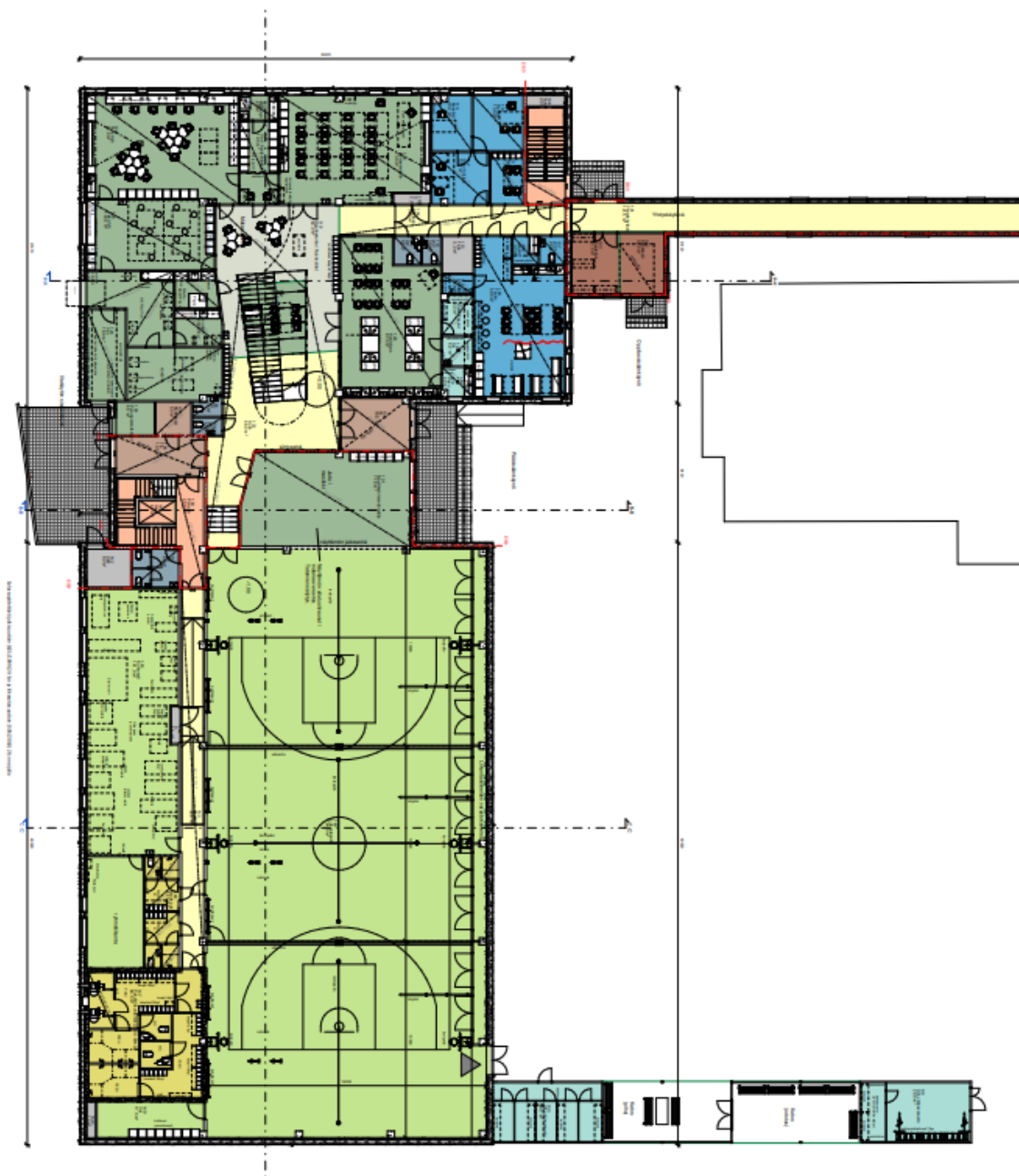
Kirjastopalvelut

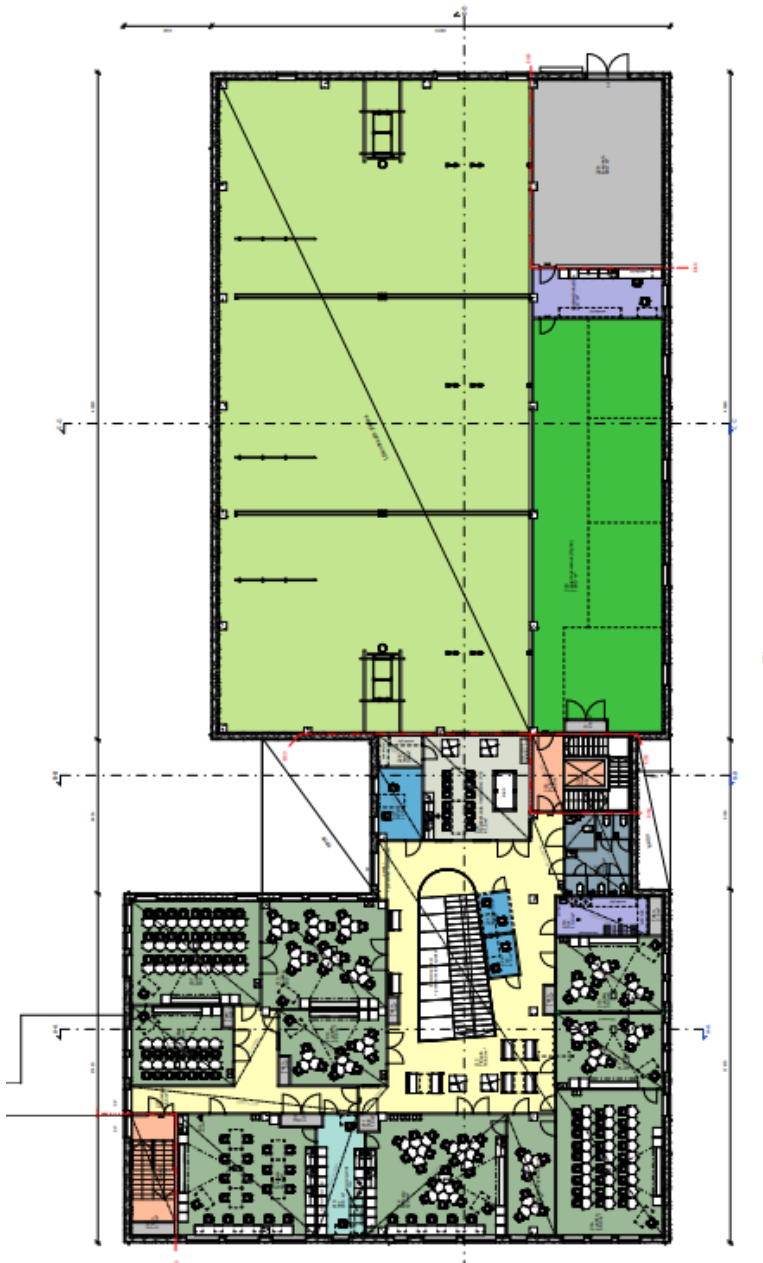
Kirjastorakennuksen vesikatto on uusittu ja nostettu vuonna 2006 sekä lattioita on korjattu vuonna 2013.

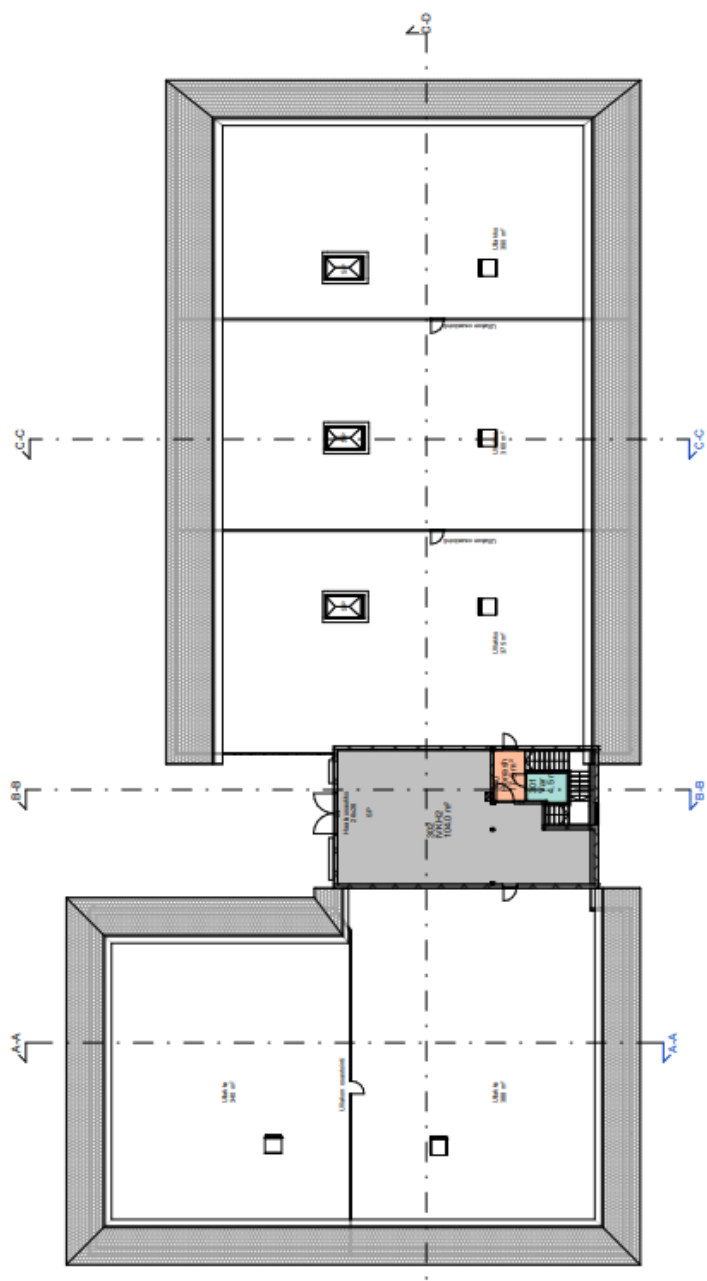
	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Vuosipoisto	Poisto päättyy
Kirjastotalo	47.788,92	15.930,24	31.12.2026
Kattoremontti	36.664,71	2.913,84	31.7.2036
Korjaus	6.857,29	384,60	31.12.2041
Korjaus	81.934,11	8.549,76	31.7.2033
Lehtilukusali	16.079,23	1649,04	30.9.2033
Yhteensä:	189.324,26	29.427,48	

Kiinteistön nimi	Rakennus- vuosi	Tilavuus m3	Kerros-ala m2	Vuosipoisto (Sumu-poisto)	Tasearvo:
<u>Toimitilapalvelut</u>					
Hallintorakennukset					
*Kirjastotalo	1989	5800	980	29.427,48	189.324,26
*Varjentiinin sali	1989			999,00	16.900,71
		12700	4080		
Urheilu- ja ulkoilu- rakennukset					
*Urheilukentän huoltorakennus	1976/1988	550	200		11.604,64
*Uimalarakennus	2001	65	24		475,80
		615	224		
Peruskoulut					
*Koulu- ja liikuntakeskus	2021	17650	3550		

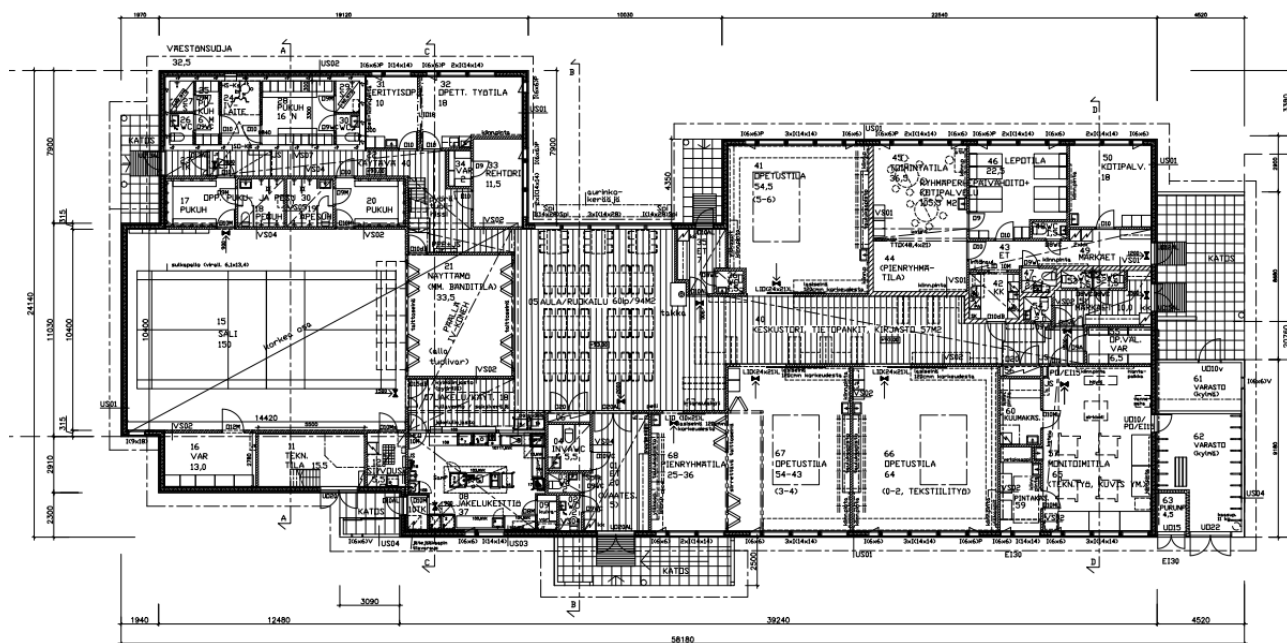
					Ensikertainen kalustaminen 593.297,44
					rakennukset 55.319,06
*Lukio	1949/1997	3300	546	613,92	1.840,74
*Otto Kotilaisen koulu	2011	11060	2249	81.479,04	1.473.412,52
*Karvion koulu	2011	4109	1082	92.961,80	1.514.523,27
*Päiväkoti	1978	820	240		73.205,91
		43139	10467		

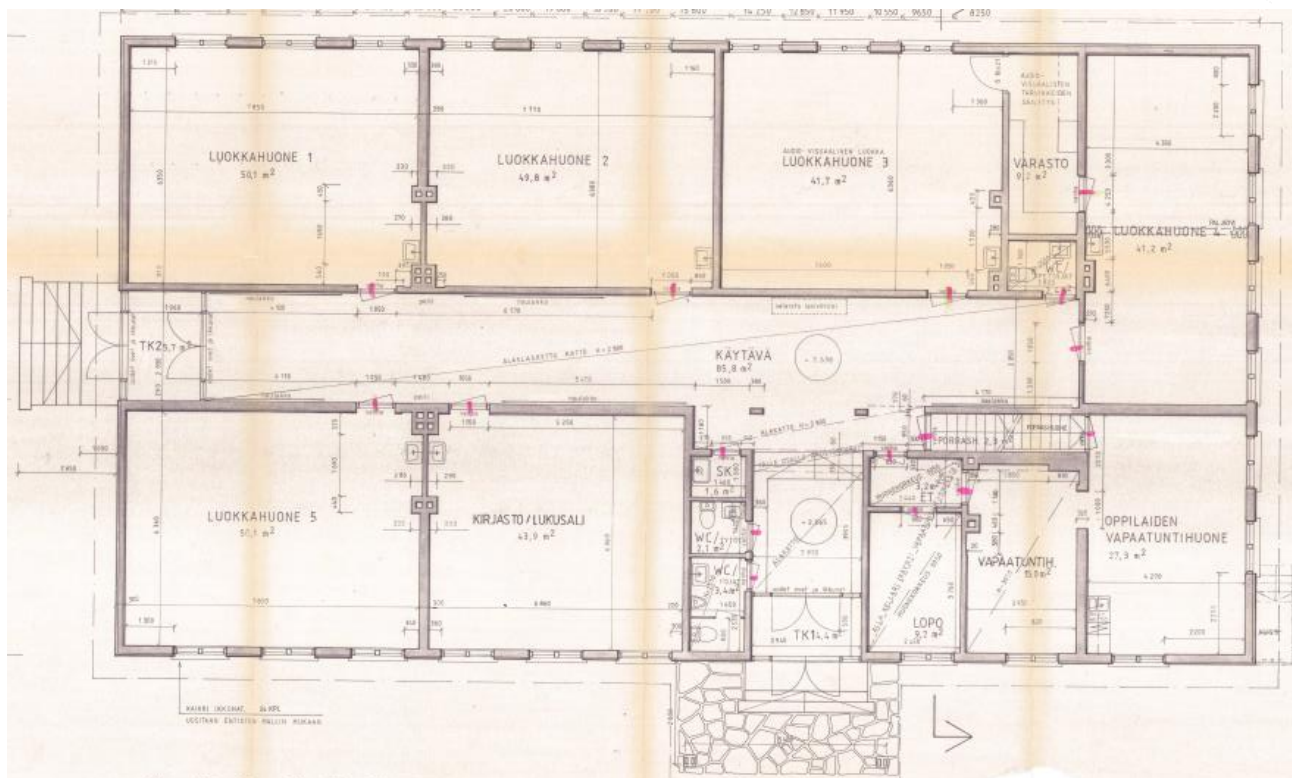

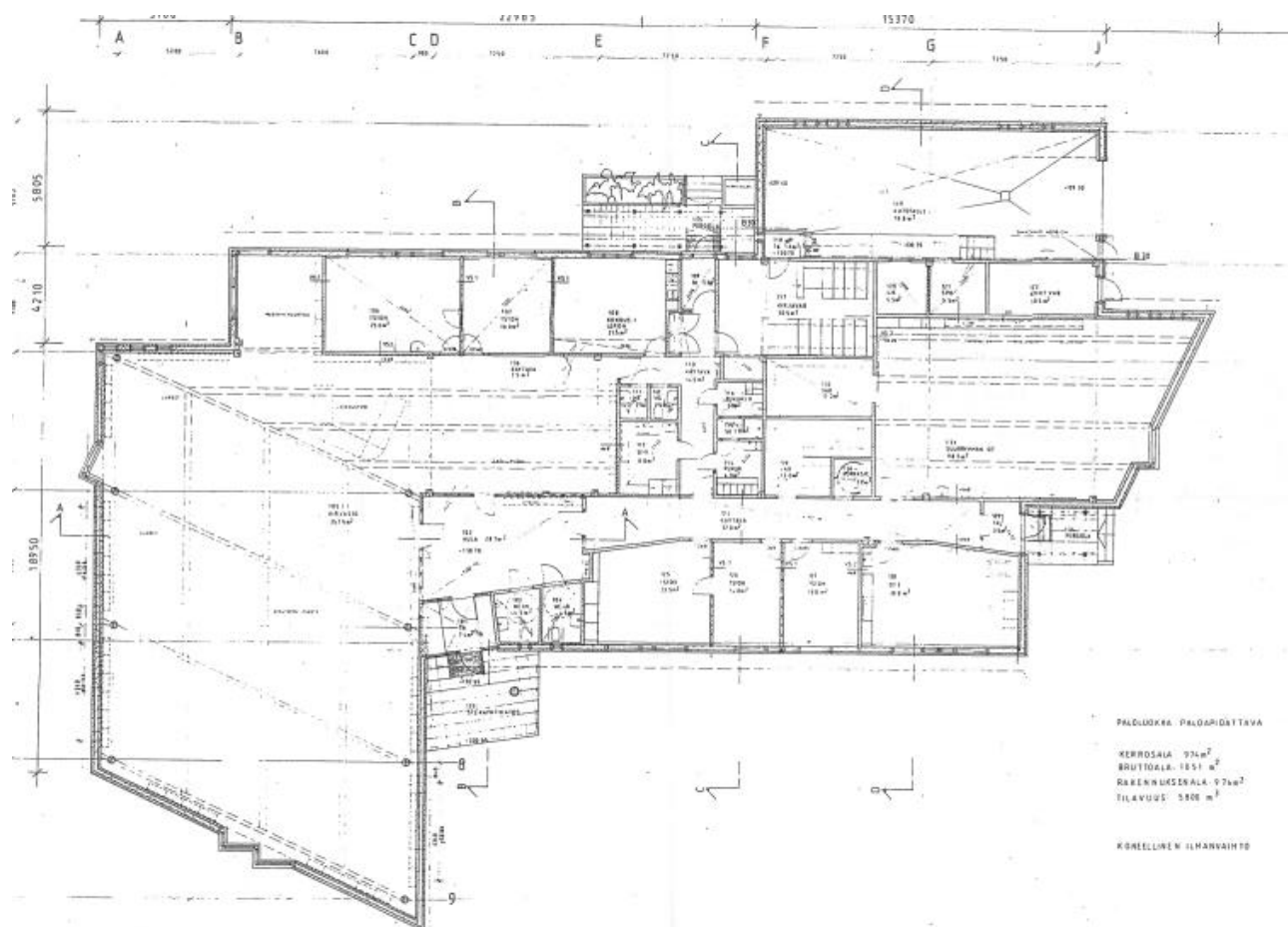

Selostuspaikittien julkisuusalue (632/2009) 2.4.5 m ja kirkonkirkkusuunnitelma (5.95/2010) 2.6 m vuodelle

[illegible]

Ennuste 1.8.tilanteesta vuosittain

Menneen kuuden
vuoden keskiarvo
syntyvyydelle 9,8 lasta

13 kpl 2025 eskaria

5 kpl viskaria

10 kpl 2021syntyneitä

11 kpl 2022syntyneitä

7kpl 2023 syntyneitä

9 kpl 2024 syntyneitä

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Eskarit	13	5	10	11	7	9
5v	5	10	11	7	9	8
4v.	10	11	7	9	8	8
3v.	11	7	9	8	8	8
2v	7	9	8	8	8	8
1v	9	8	8	8	8	8
Yht.	55	50	53	51	48	49
Hlö >3v	5,6	4,7	5,3	5	4,6	4,7
Hlö <3v	4	4,3	4	4	4	4
Hlö mitoitus yht.	9,6	9	9,3	9	8,6	8,7
2.12.2024 tilanne	Ottokotilainen +apip	Päivänpesä	Koulutie	Karvio	Vakassa lapsia yht.	
lapsimäärät	26 +14 = 40	8	4	10	48 +14	

73

OTTOKOTILAISEN KOULUN PÄIVÄKOTI
Kapasiteetti 33 lasta

PÄIVÄNPESÄN PÄIVÄKOTI
Kapasiteetti 24 lasta

KOULUTIEN RYHMIS
kapasiteetti
4 lasta

KARVION RYHMIS
Kapasiteetti
12 lasta

Apip
14-16 lasta

EO
5-13 lasta

5-vuotiaat
5-11 lasta

4-vuotiaat
8-10 lasta

3-vuotiaat
8-11 lasta

1-2 vuotiaat
16-17 lasta

49-55
+14

- Huomioitava etenkin 3 v. ja alle 3v.hoidossa asianmukaiset pesu, lepo, ja ruokailutilat, miten loma-ajoilla ruokahuolto toimii.
- Ryhmässä voi olla max. 3 kasvattajaa (lapsimäärä)
- Vuorohoidon vaatimukset
- Jos Karviossa ei ole yksikköä vanhemmat eivät välttämättä lähde kuskaamaan kirkolle lapsiaan
- Ennuste luvuissa ei jakoa Karvion ja KK lapsista
- Vapaita paikkoja pitää aina olla
- Tällä hetkellä OK yksikkö kapasiteetti ylittyy kun mukaan lasketaan apip-lapset